

ମ ଦେଖାଇଲେନା
ଦେଖାଇଲେନା

उन्मोजनेनाय ॥ श्रीवास्तवमार्यमूर्जायुग्मवीमतः ॥ वागीमः क्रक्षतेष्वाऽकोम्पदींदमकमनां ॥ अयकेन्द्रयः ॥
मादिप्रवानः ॥ वषित्तुक्रक्षवासेष्टकमनोऽस्तुतेवित्ती ॥ श्रीतिशालादिवित्तिशिक्षादितिशिवतिः ॥ मृगानिधाकृमूलाघ्रेष्वे
वह्याक्षप्रवर्त्त्वो ॥ त्रियायांश्चयनायाकृमुभूम्लोकेसवक्तुः ॥ ५३ः ॥ वैउम्भाऽवौत्तीनांकाण्युप्तेऽसमूहाः ॥ यात्तवेष्टः
अजामात्तुकृत्तुनिदित्तेकाद्मीनिमायेयोद्भौत्तमेष्टु प्रमम्भादम्भायः ॥ उत्तिशर्त्त्वान्तुदिनप्रवृत्तमवादिव
वतिः ॥ क्रक्षत्तु ॥ प्रममतः प्रस्त्रिवात्तेष्टुर्कृष्टुभूम्लेनः ॥ ३७ध्मिम्भिम्भित्त्वेऽपृथक्षमित्त्वमित्तिमित्ति
धायाविष्ट्यत्तुवनम्भवाल्लीं पूर्णिवीपृष्ठ॒पूर्णिवीमात्तिप्तिः ॥ ३८ ॥ ३९व्याख्यासेत्तनः ॥ उर्ध्वान्त्यमित्तिविवित्तिद्वान्त्यविवित्तिः
विवित्तियत्तुत्तिविवित्तिमांश्चत्तुः ॥ ३१८८भूम्लेनः ॥ ३१९त्तिप्रकल्पसंमहंश्चविमित्तिः प्रनक्त्तुत्तिनिवृत्तुत्तमानः

ॐ ॥ निर्मलनः ॥ विश्वानिदेवः सवित्तुष्टिगानिलवप्रवयद्भुदः ॥ एवासुभु पद्मवस्त्रमदानः ॥ उकात्राकेऽत्राप्रवोरन्ति एकस्थः पूर्व
श्वेषीपरिहर्वन्त्युक्ते प्रथमेन मरुत्त्वेन मरुत्त्वेन ॥ अस्त्रिकरनः उक्तस्त्रियो खविश्वास्त्री आकुरु वदाज्ञकर्त्त्वं ॥ प्रश्नु उवाच्छुभु भूमत्रे श्वेषी
श्वारनः ॥ ७ एष दण्डेन भास्त्राद्य प्रजयेत् ॥ ८ तो जनेषाद्य देवताः सप्तुष्टमक्तिप्रा क्षिण्ठात् ॥ उमृष्टः समोऽस्त्राद्य
पदिवरा उक्तस्त्रियाद्य आमृकज्ञायामत्पेत्त्वाः श्रीआमृकिदेव्याः प्रममचुरुद्भूत्वेत्त्वेक आमृकज्ञायिश्वासु शुभं आमृक
श्रहस्यात्तिकामः ॥ ९ संस्त्रियार्द्धानः आमृकज्ञायाः ॥ श्रीआमृकद्वयक्षमाकुरुमत्तुप्राप्तिज्ञान ॥ मक्तिप्रस्त्रासिद्धिः
वासुदेव ॥ १० उक्तज्ञात्राज्ञातिपून्त्वैष्ट ॥ ११ आर्द्धान्तेष्ट एषोऽमृष्टः सूर्याय श्रवयन्तमः ॥ उक्तज्ञाते

‘मरुस्तुतोऽवधारयन्नाविसेषाद्यि: ॥ अद्येऽलदानः ॥ उवकन्देहः एनमसिवकन्दकः श्रू मज्जनिप्रवकन्दकः ॥
श्यसिवकन्दकः सदनमसिवकन्दकः सदनिमासिद् ॥ आसपक्षयदानः ॥ उज्जट्टकाष्टसिद्धानितं श्रीविलोक्यात्मात्मसद्य
योजानेभव्यतानितमासि ॥ फलदानः ॥ उपाकृतिनीयामहामुख्यायन्नासिनी हृषीकेतुप्रस्तुता गत्वा मृग्नः शुद्धमः ॥ श्री
कृष्णानेभव्यतानितमासि ॥ उसिक्कोषिव प्राविलमोघनामोवात्प्रमेयः प्रभयनि श्राव्याच्छुद्धार्थाषा श्रवकव्याप्तिकाशाखिना लूभिर्भिः प्रियमा
कृष्णः ॥ गत्वान्नानः ॥ उज्जट्टकाष्टसिद्धानित्यन्नासिनी ॥ उपर्यामव्याप्तिभूतानां अमित्योल अर्थात्प्रमेयः ॥ गत्वान्नानः ॥ श्री
कृष्णः ॥ गत्वान्नानः ॥ उज्जट्टकाष्टसिद्धानित्यन्नासिनी ॥ उपर्यामव्याप्तिभूतानां अमित्योल अर्थात्प्रमेयः ॥ गत्वान्नानः ॥ श्री

र्भुः एषोऽप्युपायग्रहयनमः ॥ १३४ उस्त्रादेवीतिश्चोऽप्यै मलस्त्रायु ग्रहयनमः ॥ १३५ उक्ताद्वाकात्माप्रशेषात्
प्रदृष्टप्रक्षेपाति एवालोभ्यन्ते प्रत्यक्षमहस्तेन सत्तेन च ॥ एषोऽप्यै वाहव्यग्रहयनमः ॥ १३६ केऽक्षरं विशेषामज्ञात्या
प्रेषमेसम्मान्त्रिष्ठायुम्यात् एषोऽप्यै विशेषामज्ञात्या विशेषामज्ञात्या ॥ १३७ उत्तुरात्माकृत्योऽप्यै विशेषामज्ञात्या
हविषम्बद्धसम्प्रधः एषोऽप्यै उपग्रहयेनमः ॥ १३८ उल्लिखसालपूजयेत् ॥ १३९ उत्तमायदेवाविशेषामज्ञात्येनमः ॥ १४० उत्तम
येत्तोऽविशेषामज्ञात्येनमः ॥ १४१ उत्तमायुप्रत्यक्षाविशेषामज्ञात्येनमः ॥ १४२ उनिषत्येष्वाक्षाविशेषामज्ञात्येनमः ॥ १४३ उवक्तव्यात्माविशेषाम
येनमः ॥ १४४ उवायत्येष्वाक्षाविशेषामज्ञात्येनमः ॥ १४५ क्रवेषायुर्वाक्षाविशेषामज्ञात्येनमः ॥ १४६ उत्तमायुर्जनाविशेषामज्ञात्येनमः ॥ १४७ उत्तमायुर्प्रजाविशेषाम

वानवसन्तम् श्ववदः० महेऽक्षयम् यत्त्वेष्ट्यजिममनुभव्याः प्रयम्भविष्ये एषोऽपि॑ मृग्यते॒ वा॒ श्व
उद्युग्यत्वान्मः ॥० ॐ ग्निमूर्खादिव॑ कक्षणेति॒ पूर्णिष्ठाम्यः॒ प्रपात्वेऽपर्मिति॒ इति॑ एषोऽपि॑ मंगलायग्यत्वा॑
नमः ॥ उत्तर्वृद्धिस्त्रै॒ प्रस्त्रियामिथ्यापृत्येसप्तज्ञामयश्च॒ मामिनस्थित्युर्वृद्धिवस्त्रिवि॒ विश्वेद्वाज्यमानश्च
नक्षित्रप्रस्त्रायच्च॑ उत्तर्वृद्धिस्त्रै॒ नमः ॥ २ ॥ उत्तर्वृद्धिस्त्रै॒ त्रिपद्यात्युर्वृद्धिमृज्जन्मुर्वृद्धित्वात्मव
अर्कात्युर्वृद्धिमृज्जन्मुर्वृद्धिविन्द॑ त्रिपद्यात्युर्वृद्धिः॒ उत्तर्वृद्धिस्त्रै॒ नमः ॥२ ॥ ॐ ग्नातेष्विश्वायमः॑ ३
श्वनार्थी॒ लयत्वेष्ट्य॒ अय॒॑ समोऽप्रजात्वा॒ विलोनम्॒ श्वाम॒ मत्त्वान्त्युर्वृद्धियमि॒ लयोऽन्त॑

१३४
प्रतिक्रियात्मकोऽवश्यकत्वं न देवनस्य गतिः । अतिरुद्रवास्तु त सोवितु इत्येव ॥ उल्लोदेव पर्वीमार्हिवियोग्येन ॥ प्रतीक्षा ॥
उक्तयानस्थितिभवत्त्वं द्रुतीमदार्त्त्वं ॥ मन्माकर्यास्तिष्ठत्यग्नार्त्त्वाकम्भासत्यामधिष्ठामज्ञेन्द्रकम् ॥ द्रुतातिदाकर्त्त्वाक्ष
अभिश्चनः सन्निनामावित्ताजित्यनां न त ॥ अवाम्बुद्धिः कथार्त्त्वात्याभिप्रमन्दमेत्यनकर्याप्तेऽप्तु आभव ॥ ॥ उत्तोल्लोदेवि
ष्टस्यवाज्ञात्मकोऽवश्यकत्वं न देव सन्नामियः ॥ सर्वकनः सन्नोभवत्त्वमाभवात्त्वेऽप्तेऽप्तात्म ॥ सन्नोभिष्ठु आभवत्त्वः
सन्नोभात्म ॥ नवतात्म सन्नभुपत्त्वं सूक्ष्म ॥ न न ॥ कनिजस्तुर्द्वे लभ्यत्येविवर्षत्वं अशनिसम्भवत्तुन ॥ न तवर्णिः प्रतिर्वित्ता ॥
सन्नोभित्ताज्ञीभवत्तामयोग्यिः ॥ सन्नोभित्तावक्तव्यावात्म शास्त्रासन्नवाज्ञात्मोमिन्द्रामोमासवित्तायस्त्वयोः ॥ ॥
उसन्नोदेव विष्टय आप्तोभवत्त्वं गीतयेस्त्वः योषिप्रवत्तुनः ॥ ॥ उत्त्यनाप्तिगीविनोभेयाप्तुङ्गवानिवेशनी

पर्येनमः ॥ अनुष्ठानाविलयेनमः १७७ : कथापितामात्रं इति ॥ ३५ मोदयाद्यमूकज्ञाय अस्ति
प्रवत्तं यत्कर्त्तव्ये दिनं कामसामिनं वाजसंक्षमेयत्वत् प्रीत्यास्ति कदेव जन्मान् एव श्रमकज्ञायाऽमद्विद्युः श्री अस्ति
किं देह्याऽप्य प्रथमशुद्धेऽकलेसवक्तुकर्मकर्त्तुः प्रतिक्षेपतार्त्तु तवासोभिष्यत्प्रीत्यास्ति कदेव जन्मान्नाम् ॥ इति
उष्टुप्यामितिवलोबद्देत् ॥ ॥ ३६ एतद्विषयः केषामिन्नाम् ॥ १७८ : प्रश्नप्राणां प्रियमामद्विनमनीयज्ञुत् प्रदीपः प्रजाल्य
यत्ययत्यहोमाभ्यावेदेत्यपकृत्यसंक्षात्प्रकर्त्तव्यः प्रदीपासोदनः अवात्त ॥ ३७ मात्रामञ्जेन्नेनमः ॥ उत्तराच्छिः सम्पूर्त्युप्रदीपो
प्रश्नलेनेवेद्यादिकः द्यासाल्लुदकेन्वर्त्तुमधिष्ठितेत् ॥ ॥ यमा १८१कीठः एव अपद्वेष्टमनायज्ञाऽप्यपद्वेष्टमाग्राप्राप्नः प्रप
द्वेष्टमः श्रेयः प्रपद्वेष्टवाज्ञाऽप्य मरज्ञामयि प्राप्नावानो गत्वाचित्प्र॑ चक्रस्थेष्टुपद्यम्य वर्मनसोवाऽप्यत्प्र॑ ४२

३ शः समित्सेऽनोऽयुक्तुः सर्वत्रैषु प्रजायोग्युः सर्वत्रप्रभुः ॥ उत्तरिष्यानाम् त्रयः सञ्चुद्धिर्यान् ।
स्मासन्त्येष्यान् द्वयिष्ववयः इति ॥ ५ उत्तरकर्त्तव्यः प्रवाह्यात्तेष्वमठ्यप्रयोगासदः सत् तिवेमसद्भूतः ॥
६ अवयामसद्भूतः ॥ ॥ उत्तरायोगिष्वामात्यस्त्रियोऽप्युपासित्यु मिमः उन्नेत् ॥ उत्तरिष्यः यजुर्गमः द्वयात्यव्यप्तेद्या
शत्रुग्नायुत्तरामोग्रात्य ॥ ५ अवलेन गात्रिनोद्येविपात्तिन्द्रियात्तिके अन्तर्वनेन ॥ गात्रिताप्तया निः अवलेन ॥
प्राण्याः वज्रप्रतिक्षाङ्ग ठात्रिके वज्रदायीन ॥ एवं नेत्रात्तुलग्न उत्तरम्याः त्रयेष्वी सोम्यानियानि रूपानि लेखोक्ते
विचक्षिते ॥ यानितात्तुदेवाक्षानि त्रेष्वामाः अशाश्ववः गत्वा गत्वात्तुलगदादीनि यानि चाप्त्रानि त्रेष्वाक्ते

ব্রহ্মনঃ সমস্তপুরুষা ॥ উত্তোলেরিক্ষাময়ো ॥ পুরুষাগ্রয়েনদ্যাত্মন মহেশনায়চক্ষুষে ॥ উত্তোলে: ক্ষিবত্তমোষ ম
স্তুত্যভগ্যতেন উপাদিষিবমাত্রে ॥ উত্তোলেরক্ষাময়ো জিনিম আলোজন যমাত্মন ॥ উত্তোলে সার্বিত্তিষ্ঠুরীত্বে
সান্তি: পুরিষীর্থে শান্তিষান্ত্রে সান্তিষ্ঠোসৰ্বিয়ে: শান্তিষ্ঠোপত্যে ॥ শান্তিষ্ঠোবেশমানি: ॥ ॥ উত্তোলে পুরুষমাময়ো
চক্ষুষাসক্ষানিষ্ঠতানিসমীক্ষণে ॥ ॥ ॥ পিতৃমাহং চক্ষুষাসক্ষানিষ্ঠতানিসমীক্ষে পিতৃপঠকুষাসমীক্ষণে ॥ ॥
উত্তোলে পুরুষমাহেও: সংস্কৃতজিতীর্থং ॥ উনমল্লেশ্বরমৈষিণুর্ধ্বত্বেন্দ্যাত্মস্তুত্যেন্দ্যাত্মস্তুত্যেন্দ্যাত্মস্তুত্যে ॥ পাবকো
শ্বাস্তসিবেশ্বর ॥ ॥ উনমল্লেশ্বরিহুত্তেন্দ্যাত্মস্তুত্যেন্দ্যাত্মস্তুত্যেন্দ্যাত্মস্তুত্যে ॥ পাবকো

प्रनीतोऽग्निष्ठास्त्रिना ॥ उलाघासुष्टुपदकेनदंश्योऽसूष ॥ गिरेऽ ॥ उत्तिश्वासोरिष्टेष्टुप्रिस्त्रिते श्रिष्टि ॥
उत्तिश्वासोनियुत्तिश्वासयज्ञवेदिति ॥ ॥ ३७४ कन्यावित्तावदयोऽक्षमाभिमन्त्रयेऽ ॥ १ प्रथमजायःप्रात्मं जन्मा
द्वीजोऽति उत्तेष्टासा प्राप्तिवीत्तिश्वासोरिष्टेष्टुप्रिष्टि ॥ ॥ उत्तिश्वासोरिष्टेष्टुप्रिष्टि ॥ उत्तिश्वासोरिष्टेष्टुप्रिष्टि ॥
यामयश्च ॥ उत्तेष्टासोरिष्टेष्टुप्रिष्टि ॥ ॥ ३८५ अद्यत्तोऽसुद्ययमेकोहृष्टिफलपूर्णानिदया दीर्घीनान्दद्यात् ॥
उत्तिश्वासोरिष्टेष्टुप्रिष्टि अस्त्रकालोपायाऽप्तिरिति ॥ श्रीअस्त्रकोदेशोऽसुद्ययमेकक क्षेत्रप्रथमउत्तेष्टुप्रिष्टि ॥ प्रातिश्वास-
द्वीजोऽति अवनः प्रस्तुत्तिश्वासोरिष्टि ॥ श्रीअस्त्रकृद्यस्त्रिरुप्त्वेष्टुप्रिष्टि ॥ ॥ एवं यथासम्बुद्धं दद्यात् ॥

१

क्षेत्रसाक्षयं भगवान्निर्विद्यमाप्त्वा गत्वा उः उल्लेखयोऽवशार्थः स्त्रामेष्यः तु वाचनः ॥ गृष्ठेष्टा० नवासि० एवं सर्वप्रथमा०
केसवः ॥ नान्तिकाञ्जुमियस्त्रुतिः पश्च प्रसाद्युत्तम यथावाच्च गायः उद्देश प्राणिनक्षत्रे ॥ ग्रहुतानन्दज्ञाविन्दनामा०
ठापनभीषिताः ॥ नान्तिकाञ्जुमियस्त्रुतिः पश्च प्रसाद्युत्तम यथावाच्च गायः ॥ # ॥ उद्देशमुत्तमा०
गतिकाञ्जायः याजान्त्रिः भवत्तुष्टि० ग्रहमुत्तके र्घृत्याऽ ॥ उल्लेखं ग्रन्तिर्घृत्याऽ ॥ उल्लेखिप्रदानिः ॥ उपायी०
वाक्यामिति० मान्तिकाञ्जुमियस्त्रुतिः दद्यान्नाद्यान्नियमियस्त्रुतिः ॥ दद्यान्नावन्नो ग्राम्यत्वाऽप्यजन्मेदद्यान्नावन्नो ॥ प्रत्यक्षमायु० ॥
उपायी० मान्तिकाञ्जुमियस्त्रुतिः ॥ उल्लेखिप्रदानिः ॥ वेदावेदिः समाप्त्वा कर्त्तव्याहर्विद्यित्वा० ॥ युपेन युपायाप्याभ्यां०

क्षी ७

कस्त्रात्माजाव ॥ श्राद्धेऽस्तु वरमध्ये ॥ १० लोद्धिना ॥ उत्तमेद्याद्यामानाम नोहयो अग्नानेष्यः अश्वक
जोयायाः मन्त्रेन्याः श्रीश्वरकीदेव्याः भृत्याः प्रथमात्मुत्तुकक्षेवक कर्मनः ॥ प्रतिश्वर्मा-द्विना० स्ववर्णं मृण
श्रीश्वरकज्ञाव ॥ श्रीश्वरकद्येवमर्मां श्रुत्यज्ञ ॥ ॥१० लोद्धिनाऽऽतः स्त्राचायकवनश्च ॥ # ॥ ११ अश्वट्टिनि
क्षनः ॥ ष्वं सवनपूर्वदिनभायः समयेष्वप्तिवाचनजटश्चासन-पूर्वकः लक्षदेहाः सम्पृष्ठासक्तिप्पैः क्रृष्णौ ॥
उत्तमेद्याद्याद्याद्याम अश्वकज्ञायाः मन्त्रेन्याः श्रीश्वरकीदेव्याः रक्षादिनपूर्वसवननिर्मितिकवयट्टिनिक्षनः कर्म श्री
श्वरकज्ञाव ॥ श्रीश्वरकद्येवमर्माकस्त्रुमृणः प्रतिज्ञाव ॥ ॥११ अश्वट्टिपूर्वलोक्यद्वेषाः नोमयोनामालिष्टप्रा

योउकद्वानेऽ ॥ उत्तमेदिश्चादिकेसवश्च समये योगकर्त्त्वेन जाँ रुपदेवता ॥ क्षेत्रं धन्वं प्रजागति देवता ॥ ८३
७० उत्तरदेवता ॥ उत्तमकर्त्त्वेन श्रीश्वरकर्त्त्वेन भवत्त्वेन श्रीश्वरकर्त्त्वेन भवत्त्वेन श्रीश्वरकर्त्त्वेन भवत्त्वेन ॥ ॥ ८४
कर्त्त्वेन ॥ उत्तमेदिश्चादिकेसवश्च समये श्रीश्वरकर्त्त्वेन श्रीश्वरकर्त्त्वेन भवत्त्वेन श्रीश्वरकर्त्त्वेन ॥ ॥ ८५
श्रीश्वरकर्त्त्वेन ॥ श्रीश्वरकर्त्त्वेन श्रीश्वरकर्त्त्वेन श्रीश्वरकर्त्त्वेन ॥ ॥ ८६
७७ः अस्तु गिरिष्ठेऽ ॥ केऽन्तर्मुखः योगद्वयः तिमिक्षुक यद्वये ॥ अस्तु गच्छत्तमेकः भास्त्रकर्त्त्वं प्रसाद्य ॥
७७४ अपाये श्रीवाहितः पूर्वः अस्त्रास्त्रः परम्यतः ॥ उत्प्रयच्छत्तु भवत्त्वेन ॥ श्रीश्वरविश्वुभिर्विद्यु ॥ ॥ ८७

पर्सेवनकर्मकर्तुः प्राणप्रसादकापिनीकोषाद्य अवश्यमानौः युजमातुर्यि० गतिक्रेतुः श्रीमद्भक्तदेव
भीहामर० ईश्वरं उच्छिष्टामि ॥ ३३ ॥ सञ्चमूलेनवटः वेद्युयेऽप्तिवातः नदेत् ॥ उत्तमात्मुत्तेजाद्यायुवैकल्यायनि
विदे ॥ प्रथार्थीमप्यमूलेनवेद्यामि प्राप्तिदामे ॥ ३४ ॥ वेद्यायानामेऽप्य० ॥ प्रजापतिदेवायवायनद्यायनमः ॥ ३५ ॥
अप्तीत्यायवैयनमः ॥ ॥ उत्तमोदित्यामोनिकरणात्यस्वर्वदेव्युत्पुच्च श्रीमद्भक्तदात्रयाऽनामेन्द्र्याऽप्य
श्विकीदेव्यौ ॥ श्रिष्ठमप्तुर्यि कामनया उत्तमाद्यवायनेयव्याप्तिकालित्यत्तमाद्यि माहते प्रजापतिदेवते श्रीमद्भक्तदात्रे ॥
श्रीमद्भक्तदेवमात्मरूपाश्च अत्युच्च ॥ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ विश्वमृकापित्यत्र्यावै मत्त्वोक्त्वा भवान्तः ॥

कायेऽ ॥ उमसप्तलुभृतयेषु ग्रन्थिनातकास ॥ येषु गरिषु कुष्ठाष्टु लिवात्यात्मा ॥
उलोवदेजलस्त्रिंश्चिन्देऽ ॥ उंगलस्त्रिमाताभृतेषु लेपनातकास ॥ द्रुतः गच्छुत्तमार्द्येषात्मे
विषुकाकरकास ॥ ३७४ मोहननामाग्रयेनम् ४ उत्तिश्चिन्देष्टजनः ५ उलोवदेजलस्त्रिं
मार्द्युत्तमामेषवन्महमक्षयामिक्षर्क उक्ष्यामोषवनः ६ उम्भक्षुत्तिनक्षुत्तमादिभिः विषुक्षर्कास ७ उं
उत्तिश्चिन्देष्टिभिः ८ लेवद्यादिभिः स्त्रजयेऽ ॥ ९ उलोवदेजलस्त्रिं गच्छुत्तमादिकः द्रुतः गच्छुत्तमादिभिः १० उलोवदेजल
स्त्रिं गच्छुत्तमादिभिः ११ लोकक्षुत्तमादिभिः १२ लोकक्षुत्तमादिभिः १३ लोकक्षुत्तमादिभिः १४ लोकक्षुत्तमादिभिः

अवनात्मा ॥ भूताप्यनवास्तु वृत्तिर्थाग्निस्त्राविते ॥ ३५ स्त्रयोरज्ञतिश्चोरनेमादिदेवासम्पूर्ज्य मर्क्षसः क्रीष्ण १०
उत्तमेदिश्चादिश्चकर्त्रोदयाऽप्यग्नेष्वेष्वै ४ श्रीश्वरकीदेव्याऽप्यकालपाति त्रिर्वचानप्यस्यकालोऽनीत्या
लोकानकर्मस्तुत्वं विभूति भजानार्थिष्ठ-लोक्यादिष्वद्भास्तु एव स्वर्वाकाशाद्युक्त्वा अकाशिकमानिश्चकर्त्रात्
४० श्रीश्वरकद्येष सर्वाकर्तुम् ५ प्रतिज्ञाने उत्तिसक्तिलय ॥ ६ उत्तमवनवास्तु श्वरकर्त्रोदयाऽप्य
उत्तमादिश्चजनः ॥ ७ उत्तमोदयम् ८ लोकोमात्र एव महावायुष्यावोक्त्याम ९ उत्तमादिश्च लोकिमात्र एव
उत्तमयतिष्ठ साक्षिहितोऽप्य एव ममयत्तु श्रीश्वरकर्त्रात् १० उत्तमोदयम् गायत्रेणाऽप्यनमः श्रावणी
यः नमः एवानिदिविद्युत्तु श्रीश्वरकर्त्रात् लोकोदयम् ॥ ११ एवं गत्वा ये भवत्येषु गायत्रेयः विद्या

• प्रतीक्षार्थं दद्यन्ते काङ्क्षन् मूलस्त्री शमकजोषेः श्रीग्रामकद्वयमर्माहस्तमेत्य- ॥ ३७४ प्रथमः ॥ शमकन
समृद्धिक्षीणादानवसम्भव ॥ सजाक्षे नः जटानार्थः वोहित्यांसरत्तप्राप्ता ॥ एषार्थः श्रीचन्द्रायुग्रशयनमः ॥ ३७५
३७६ शाठियार्थवासन ॥ ३७७ः प्राप्तेष्वद्वितीयस्येवत्तदाचिनीः कामलाग्रांसिमिजलः शमकन्तककुमारेष्टी
मर्याद्यनुषीयोऽभ्युपग्रहेत् ॥ शमकरथार्थवासन ॥ दक्षकेमवक्तुदीने श्रीनांजन्तर्यामिः प्रठक्षात् ॥ शयः प्रथम
शमकार्थवासन ॥ वीषिवक्तुन्ताति ॥ ॥ किञ्चुयद्वितीयस्येवत्तदात्केमकेक्षनेष्टी ॥ ३७८
पूर्णवनद्विनाशियते ॥ श्रीपूर्णवन ॥ श्रीहुत्येष्वः सवनं कलोमास्त्रेऽग्रास्त्रम् ॥ श्रीमन्त्रोनयनश्चाचित्तास्त्रिलम्बा
शमकार्थयत् ॥ ३८० उलोबासववेक्ष्येष्वोमश्चाचिनीक्षिति ॥ उत्तात्त्ववत्सात्तद्वाति पूर्णवाद्वा

मान्महिमानवेष्मातः एकांकुशं वृक्षप्राज्ञं वेनार्थलिङ्गत वैराघ्यलत ॥ सज्जाकुलं वृक्षप्रादेश्वितां प्रा
प्रप्रामेकां एवं ७३ः सज्जाकुलान्वितामेकाक्षवेनां कुर्यात् ॥ ५ इनामिकांकुशाखां उल्लेननप्रामेन मृत्तिका
वृक्षहर्त्तुसंख्यां त्रिप्ला जलेनवेनाऽप्य प्रत्येकमधुक्षा गतोर्निश्चाप्तेन ॥ भूर्यकास्त्रादिसम्पूर्ते ॥ ग्रोगप्रयोजेऽजा
मीन्नमाणीयः ॥ इदस्तीदमाग्नि० प्रतिलोमामृत० यमवात्य० गच्छुष्टिप्रवाह१ ॥ उत्तिकृष्टाद्यां मन्दाक्षिण्यां दिमित्रिप्ला
एतेऽत्यवायामत्वोजात्वदादेवेष्वाहृष्टः एव॒ प्रजानन उत्ति॑ द्वांसं शाश्विष्वः वेनोलविश्वासान्त्वे ॥ ७४ः६
वेश्वानवेनैत्तुय व्याप्रयुत्वं पवाणत् शाश्विष्वक्षेत्रवासमजात्तु लावकनवायान्त्वे नमः ॥ उत्तिश्वाश्विष्वमृष्टु ॥ शज्जुद्धिः
७५ः प्रजप्राक्षम मामत् त्रिशासन० वृक्षप्रयित्रा ॥ त्रिशावसन० उत्तिश्विष्वदिविश्विष्विष्विष्वोत्तु ॥ कम त्रिशासन०

যায় জয়ায়ে দেবসেনায়ে: স্বীয়ে: সুরায়ে: এতে: প্রক্ষে প্রক্ষে শামেদেকায়ে: কলদেকায়ে: ॥ এই প্র
শুবশ্রপজায়েত্ ॥ উক্তব্যায়বমবেনম: এবং ধীয়: মোমায়: বিশ্ববে: শানিলায়: শুনলায় প্রহুমায়: প্রভুমা
য়: নাহ্যাদিভিঃ প্রজায়েত্ ॥ ৩৭৪ ক্ষেত্রলগ্নে মোময়ো গীষি ঘৃতে বম প্রবায়ান্দৃত্যাত্ ॥ উবসোৎ পাবত মায়
সর্ববায়ং বমো: পাবত মায় মুচ্ছিয়াশং দেবশুরামাকাৰা প্রনাও বমোৎ পাবতেন সর্ববায়েন মুক্তিবায়েন
বন্ধুয়: মায় ॥ ৫ ॥ গোপজ্ঞেস্বরং সম্পূর্ণ শৈলুক্য প্রাচুর্যাদিকং কুমোৎ ॥ ॥ . মুক্তি প্রাপ্তিহৃত্যামুক্তা
হং পূর্মো বিমানাদিত্যদ্বন্দ্বং অক্ষণি প্রেমানং চতুর্বশং মত্তল যাই দায়ী নোপনামঃ যন্মামকাত্মুচ্ছুক্তমে
নলিগ্রামীকৃত্যে ৪ সম্মাত্য নোময়েদকে নোপালিল্য পান্তুম্যেনাত্যে প্রত্যুলং হৃত্যুর্মুক্তাগ্রাম্যে না

दुर्प्रेनाम्भिर्देव-विदेन सृष्टिं यज्ञमिषि । तोषिक्षेदनक्षेत्रे चिह्ना गुणतिपवित्रः विशिष्यु प्रवित्ताजलेन अथ ॥५
 वनः वामश्चेष्टुक्तः अन्नदद्विनयस्त्रानामिकाक्षेत्रं यज्ञं उद्दिष्ट्वा ॥ ६ ॥ एष अन्नात्तजालेनासाधित्यद्यथा
 वीप्रत्येकः त्रोऽहनः इन्द्रो द्यूतार्थं अथनः अन्नदद्विनयस्त्रिहित्वा दृष्टेण गतिप्रियम् ॥७ ॥ अन्नाम्भुव्यमर्द्यामूलः वात्तो
 अत्यन्तं अन्नात्तजालेन अवमध्युक्त्या दूष्ट ॥ प्रत्येष्वात्तमो निर्दिष्याऽत्तम्भान्ने
 अत्यन्तं अन्नात्तजालाद्यः पुनर्ग्रान्तुलः सग्नात्त्यात्तजालेन अवमध्युक्त्या दूष्ट ॥ प्रत्येष्वात्तमो निर्दिष्याऽत्तम्भान्ने
 दृष्टमकात्याय्य-इस्तुत्यां दृष्टेऽनविदेन द्यूतमूलेवनः ॥ ८ ॥ अन्नानिविक्षनः एवं प्रोक्तो नीतजालम्भान्नेवनः ॥८ ॥
 एवं प्रोक्तो नीतजालम्भान्नेवनः ॥ ९ ॥ उत्तरेष्वात्तदेव प्रदीपो ग्रान्तुमूलं पूर्वोर्वा
 वक्तव्यान् वामश्चेष्टुक्ताऽत्यन्तमोयः ॥ १० ॥ एष अन्नानिविक्षनः प्रदीपो ग्रान्तुमूलं पूर्वोर्वा
 जात ॥ सउत्तरेष्वात्तम्भान्ने ॥ सप्तवजात ॥ मजानिष्यमानं अत्यन्नानिविक्षनः उत्तोषितः प्रवित्ताजलेन विशिष्यु

अमृक्तोदयाऽ मरपेण्योऽ श्रीमृक्तोदयोऽ गुर्विन्पंशवनकर्मलोऽ प्रशाकालाक्षण प्रश्नवाच्चानिकासारः
प्रायस्तिउत्थाकमानस्तात्त्वावेदनकृत्यकर्मकर्त्तुः ॥ अमृक्तोदयोऽ श्रीमृक्तोदयमानसारः ईनेति
द्वितीयम् ७ अर्थमानमानि प्रदाक्षिणकामेनानीयः शास्त्रांतरं नवेनायतः ॥ ७८५ उत्तरस्याद्विमित्रिद्विमानः यमावी
एठदनार्थः कर्मदप्यः परिप्रायः भग्निक्रमयप्यन्तः ॥ शार्दूलालीकृष्णस्त्रिः शार्दूलमार्जनकर्माऽ
प्राप्तमानातः सामिदेकाञ्जनकृत्यान्तः ॥ ७८६ प्रनीतजापः जलेनाञ्जुर्मृत्युज्ञानः शुभे
यत्प्राप्तासाधितकर्मेः वर्णि वर्णिशुक्ष्मनः यमा श्वरवान्निष्ठुदादित्यशुर्वृशुशुष्टुक्षुमाऽ शुद्धवशुक्षुः शुक्षुमा
शुद्धाम शुर्वृशुजापाति ॥ ७८७ प्राप्तेमानातः परिप्रायः परिप्राय उपविष्ट्वोत्क्रुद्यो मावितर्कः प्रसादा

मार्गिणः ॥ # ईशं मासकुम्बवर्नमाल्यवक्तव्यः कठननातः शृणु ॥ अत्रात् एकुण आट्राकला पवित्रसंगोति स
शुक्लांकुकः भौद्रिप्रसिद्धिकाञ्जन्मक क्रुद्धाभिवसानः देवी विष्णुमन्त्रितविनयः ॥ वक्ताभूमन्त्रितज्ञ ॥
ते लावनीमाङ्गयेनमः उत्तिष्ठान्त्रिति ॥ प्रजाघेऽ ॥ ॥ गम्युङ्गुजन्मयां पूर्वमधारात्रो विष्णि विष्णेन्त ॥ ॥ ७७
शुहेमये इति न प्रायमित्तांकुरिष्ट्योति गर्कीजातीतिनिति वठनाऽग्नामासात्रो अन्मयां यमा ॥ ॥ ईप्रजा
न्मयेन्मामः उद्दं प्रजानताये जन्मायेन्माम उद्दं मिन्द्रायु उद्याजात्यो ॥ ५ ईमन्नयेन्माम उद्दं मन्नये ईमोमायेन्माम
उद्दं मोमायु उद्याज्यो ॥ ७८ शुद्धेन वाष्ठुकुम्बः शुचिष्टुत दद्या शुद्धेनाय शुचिष्टुतासम्भवोयुद्यान्तस्त्रेनसाम
ष्टुतेन्माम ॥ ६ ईमामित्तान्त्यवस्थात् दृष्टेन वैर्धियातिग्निः शामन् इत्याज्यो अयोद्येन ॥ शामा उद्याज्यो मामि

जामेनवेवायः भूम्युः प्राज्ञभूमनः ॥ ४३५ उत्तर्यन्माणिं प्रतिलोक्यद्वृत्तं यमवातः गच्छ विष्वारूप च अधिक्षीयां समान्नि
युक्ता ॥ उत्तर्यायामितयो उत्तरवेदादेवेत्यारुष्टः एवत्प्रजानन् तेऽग्निं प्राप्तिभूलः प्राप्तये ॥ ४३६ उत्ते
श्वान्वेन उत्तर्य-प्राप्तायाः पवाक्तव्यान्वितक्येवासामाक्तान्वयेननः तेऽग्निं प्राप्त्युक्त्वा प्रज्ञद्विनाशा
प्रमाणनः-प्राप्तयित्वा प्रमाणनः ॥ ४३७ सेदित्यादिविष्वृत्यितेनाथः कस्त्रिग्रानः प्रमुकजाप्राप्तामाप्नुया
प्राप्त्युक्तो देह्या भूकात्मवित्तिग्राहिन-प्रसंसदन भूकामोक्तं भीमत्वेवायन-विष्वृत्यक्तायेमक्त्वा विष्वारुपावेक्ष
क्तव्याद्विष्वृत्यक्त्वुः प्रमुकजाप्तः ॥ ४३८ प्राप्त्युक्तदेवसम्भवामः ४३९ उत्तरामीत्युत्तमः ॥ ४४० प्राप्त्युक्तमाप्नुये प्रद
क्तिवर्त्तमनविष्वामने उत्तरवेक्षयेतः ॥ ४४१ उत्तरामीत्युत्तमः ॥ यमा प्रवीत्यामः प्रविष्वृत्यन

জনেন্দ্রেয়ায়ুক্ত প্রাচীপুরণঃ ॥ উত্তর্যৈমাণি প্রশিলামিদ্বতঃ যমবাতঃ নকৃষিপ্রবাহ ॥ উত্তোলিষ্ঠানংসমন্ত্ৰঃ
প্রকা ॥ উত্তোলিষ্ঠানেজাতবেদাদেবেখ্যোহুচ্ছ বৃত্তপ্রজানন তেগ্নিৰ্মাণভূতন । শুমঘোঃ ৭৩ঃ কৃতে
শান্বোন্তৃত্য-যাপ্রয়াও গোকৃশাস্ত্রক্ষেত্রসমাকৃতাঙ্গঘেননঃ উত্তোলিষ্ঠ মজুদফিলতা
শুমাসনঃ-শুমঘোঃ একাধৰনঃ ক্ষেত্রসৈক্ষিকীযুক্তিগুণঃ ক্ষমত্বানঃ প্রশুকজোপ্যামাপ্তুঃ
শীমাপ্তকৌদের্যোগ্যকালপতিতর্থাধিনাথস্বরূপকামেক্ষ মৌমভোগ্যন-নিমিত্তকামকৃত্যনিষ্ঠান্তাৰবেক্ষন
ক্ষমত্বামুক্ত্যকৰ্ত্তু প্রশুকজোপ্য ॥ শীমাপ্তকৌদেক্ষম্যুক্ত্যুমুঃ ॥ ক্ষেত্রে উত্তোলিষ্ঠানুত্তু ॥ ॥ ৭৩ অৰ্থমানমাত্রপ্ৰদ
ক্ষিন্ত্রমনানীয়ামনে উনবেশয়ে ॥ ॥ ৭৪ উত্তোলিষ্ঠানুষ্ঠানঃ ॥ যমা প্রণীতজাতঃ পুষ্টিপুষ্টন

स्वकाठ स्त्रीहरा ॥ उद्देश्यनाथमविद्येविष्णुयोद्देवेद्योवैष्णवस्त्रियः स्वकाठ ॥ उद्देश्यम् वक्तव्याभास्त्रियाम
धमः विर्यिमः प्रमायावयवमानित्यु अतेऽस्वानाप्रसोदित्येवामः स्त्रीहरा उद्देश्यकाठनाथः ॥ ॥३३ः कुंवरदेव
उप्रजागीतये स्त्रीहरा उद्देश्यात्ये, व्याघ्रयेप्रियिकाठ स्त्रीहरा ॥ उद्देश्य व्याघ्रयेप्रियिकाठ ॥ ॥३४ः अत्रीश्वर
गः पवित्रमोठवक्त्वा ॥ * ॥ ग्रन्थानुवाचिनः ॥ वहि: जालायामसाहि प्रमानः उद्देश्यमत्तुतः अश्वाकृतिः समाच्छुजोऽनु
योद्देश्योलिप्य पाञ्चमदेवाप्तः सवक्तुतः उक्ताउत्तराप्रांष्टेनां च वादिनवेनातः एकांश्च श्विः उक्ताप्राप्ता.
ग्रन्थां वेनां च अत्तराप्राप्ततः सप्तां श्विलः उक्ता प्राप्तमिति प्राप्तप्राप्तेकां एव अत्तराप्राप्ततः सप्तां श्विलानुवित्ता
ग्रन्थां वेनां च अत्तराप्राप्ततः सप्तां श्विलानुवित्ता मित्रवाक्तव्येनां च अत्तराप्राप्ततः भूतिकास्त्रियुत्तराप्राप्तिमित्रवाक्तव्य

শুক্রঃ প্রজাতদাশাম উপ্রেজনাপি: ৭৭: পরিত্বঃ আদমমাত্রঃ পরিমায়ঃ । উক্তবিদেশ্যো অতিকামাসুরঃ শুচি
পরিত্বঃ নির্বায়ঃ প্রণালীজলেনশ্চতঃ প্রসন্নঃ দক্ষিণাত্মানামিকাত্মুক্তৃশ্চাত্মাং পরিত্ব সুলঃ বামাধ্যাংমত্রঃ দুর্বা উজ্জা
লঃ প্রকল্পেনঃ বামাধ্যাংমত্রঃ অমুদাত্মুক্তৃশ্চানামিকাত্মাং জলেনদুর্বিষঃ ॥ ৭৮: জলেনামদিদ্যুক্তৃশ্চানাম
প্রত্যক্তঃ প্রোক্তনঃ প্রণালীশ্বর্ণামৰ্ত্ত্যে প্রোক্তনী-নির্বানঃ । ৭৯: মুক্তৃশ্চাত্মাং প্রণালোকঃ রক্তুক্তৃশ্চাত্মাং পরিত্বঃ
গুহিয়া উপ্রজাগতয়েবাত্মুক্তৃশ্চানামীতি ॥ মৰ্য্যাদানামিকাকানিশ্চাত্মিশুক্রাতিলশুচ্যত-বুলানশুচীয়া । উ
অজাগতয়েবাত্মুক্তৃশ্চ-নির্বানামীতিচক্ষেপার্থিয়া । উপ্রজাগতয়েবাত্মুক্তৃশ্চ-প্রোক্তনীগুরুত্বক্ষেপালশুচীয়া
শুচ্যানশ্বেক্ষয়ে ॥ ॥ ৮০: উমুনয়েশ্বিষ্টজ্ঞাত্মুক্তৃশ্চ- গুরুত্বামীনির্বানামী- প্রোক্তনীগুরুত্বক্ষেপ

क्रमाः कवियो चेदनर्थः क्रमण्टप्रयः कवित्वार्थः सग्रहिक्रमण्टप्रयः वोऽनीवाप्रस्नाद्या भूतो
ठष्टुत्तीदक्षी स्त्र॑ज्जुनक्रमाः ॥ उपर्यग्नक्रमाः प्रादेशप्रमाणदर्शनात्मासीएयः विश्वास
घकीकर्त्तकः श्वस्त्र॒क्तीकृतकादुः वीलाजामिलो सर्वे श्रीशीवांकियं द्वाराः विश्व
तेयमर्व्वाश्विठन्न-टीव्वेदक्त्वित्तदेः षट्कर्णामद्वयमुहिसत्त्वावक्त्वात्तुलपूर्वकाप्रकृ
मेमिलपक्त्वावल्लेबः ॥ ओऽवामद्वयस्तु श्रीत्वावः ऊमेनापूर्यद्विनश्चेत्तद्वावयां भूमेयाः
उत्तमानां एद्वयं तिष्ठमूलकदेः कविप्रयः यथा उद्देवाग्निः उद्देवाः उद्देव
उद्देवाः ॥

मानः प्रथा एजनाग्निश्चाति सर्वतो मूर्जः ॥ उत्तीर्णोऽग्निर्वाजलेनाग्ने वै मानाद्युद्युं गच्छुक्त्वा अश्रापविष्ये प्रवीणा
आवेनिर्विष्ये प्रेष्ट्वा नीतिष्ठा एवं ग्रन्थानेभ्युग्मये ॥ ३३० ॥ तेषां विश्वामित्रः इति गव्यलम्बनमस्त्रान् जटाक्षक्ते मात्रितः
ठडः प्रोपे द्विनामङ्गुष्ठ धर्वयन्न द्विवामामः द्विवामः सल्लाजिभ्युग्मुष्ठ मध्युरुष्ठः एव आकुः उपवीतिजटामोल त्रूप
वशावकन्तकः लीला अस्ति लभ्यामासनलेयमज्जात्त्वान्नम्भुवः वालाकुः मत्तकोटिनां समर्पयन्न ललोचनः लभ्यन्न लास्ति
मत्तम्भुव्युप्त्वतः लभ्यत्त्वात्तद्विमिनोउववाहः भ्याद्युष्ठ यक्ष्युष्ठ उपिष्ठेऽप्य द्विविवेच्छुव्युष्ठ स्त्रवामभावे
एव शुकः सुजिश्चुष्ठ गद्याक्षेव शुककुः शुकवीद्युष्ठ विवेच्छुकवेत्तोमायः एवाकुः लाजः वामभुव्युष्ठ कवेष्ठोम्भुव्युष्ठः
जोयः भावुक्त्वा ल्पुष्ठ भ्याद्युष्ठ भ्याद्युष्ठ भ्याद्युष्ठ एव श्वायेष्ठितः भ्याद्युष्ठ भ्याद्युष्ठ भ्याद्युष्ठ भ्याद्युष्ठ ये ॥ मात्रुत्ताग्नये

शुभोः उमेवकर्मात् ॥ ७०४५ अद्विनेश्चाभ्यासिशयः ७५५६ वेचतेभूर्भिशयः ७५५७ वाकेष्ट्वा
शब्दाग्निः ७५५८ शाश्वततेष्टेलवि प्रियमनस्तपशय्यानिकवनः ७५५९ उमान्निप्रवत्त्वोऽग्निः ७५६०
७६०ः शुभमर्योस्त्वः ७५६१ एतोप्रतिष्ठाकर्मवधेनस्त्वलाद्वरः सर्वाङ्गुष्ठप्रवृत्तिश्चथावः ७५६२ शुभमान
श्वेताङ्गुष्ठः प्रवीराद्वक्तव्यशुभुङ्गुष्ठ प्रववत्त्वोऽपत्त्वाप्त्वानिर्दिधः ॥ ७६३ः शुद्धिनेष्टः ७६४
७५६४ वेत्तुक्त्वावताम् प्रस्त्रवृत्तः परित्यः ईश्वराष्ट्रः ७५६५ एतिक्त्वेवनः ७५६६ शुभमिष्ठान्निजलश्च-
क्तवेवनः ७५६७ उमात्वेवनाविः ७५६८ शुभवाम्बुद्धुत्तेष्टवनक्तवान् ७५६९ ७५७० उप्रोप्यहस्तीमन्नोदृशक्तुमाम
एवं प्रद्विष्टः ७५७१ उप्रोप्यदेवप्रद्विष्टोऽस्त्राः प्रद्विष्टात्मः ७५७२ मर्त्तिगतेष्टः ७५७३ मंशवजातः ७५७४ मज्जानम्

১৫
যকনাথঁ ॥ উম্মাকালেঁ নাহিসেই পাঞ্চ সহস্ৰ মৃত্যুমৃত্যু জিজ্ঞাসা নো যজ সুগঁস্য জ্ঞানো বৈরীভুতি ষষ্ঠি
শ্রাবণ তৃতীয় মন্ত্রে ॥ উত্তোলন তৃতীয় মুহূৰ্ত শান্তি যাঃ পাঞ্চাবিত্তো মুহূৰ্তো পুনৰ্বিত্তো
গবিশুক্র কৃতি মুহূৰ্ত মুহূৰ্ত মুহূৰ্তঃ পুরুষাঃ তদঁ শুকনায় সাধিতে বিষ্ণু বৈ বিস্তুতো দেব খোমুক দ্বুঁ সুক্রে অংশ ।
উত্তোলন তৃতীয় মুহূৰ্ত বাসন পাঞ্চাবিত্তো পুনৰ্বিত্তো গবিশুক্র কৃতি মুহূৰ্ত মুহূৰ্তঃ
শুকনায় ॥ ॥ ৭
জাতি সর্বপ্রাণ্য শিষ্ট : উত্তোলন তৃতীয় শান্তি যাঃ তৃতীয় প্রজাগত তৃতীয় প্রজাপতি ।
উম্মায়ে প্রিষ্ঠ তৃতীয় শান্তি যাঃ তৃতীয় মুহূৰ্ত তৃতীয় প্রজাহোমঃ ॥ ৭৩ : সুদক্ষিণী বৃষ্টি মুহূৰ্ত
গবেশনা প্রত্যেক দ্বুতৃতীয় প্রতি ॥ উত্তোলন তৃতীয় প্রজাপতি সুদক্ষিণী জুতা বৈ বিষ্ণুঁ

नमजातिसप्तते ॥ तदेद्विनजातियाक्षेन अस्मानोऽग्राष्ट्युपूर्वकः प्रजापातिमनसाधारा
अवेनजुहुयात्तु-प्रोक्तवीजाय संप्रवर्धाष्टनः मन्त्रार्थात्वेसततादीर्घमवकामाभृषाणां ॥ ० ॥ उप्रजापति
युग्मार्हात्तु-प्रजापत्ये द्विनेत्रिजुहुयुग्मार्हात्तु-प्रिन्द्रायुजायालो एवाह्यां मन्त्रयुग्मार्हात्तु-प्रिन्द्रायु
मन्त्रयाः उप्रमायुग्मार्हात्तु-प्रमायु जयाभ्युभालोर्मध्ये उप्रस्त्रायात्तु-प्रिन्द्रायु उप्रस्त्रायात्तु-प्रिन्द्रायु
ग्मार्हात्तु-प्रिन्द्रायु ॥ एतामर्हात्तु-प्रिन्द्रायु ॥ ५ ॥ उप्रमोऽप्नेवकन्मध्यविद्वान्देवम् हेतोऽप्यग्निस्त्रायु यात्तु-प्रिन्द्रा
यात्तु-प्रिन्द्रायु ॥ नोऽप्तानोविद्वाद्देवम् ॥ गिर्प्रस्त्रम् ग्मार्हात्तु-प्रिन्द्रायु ॥ उप्रमोऽप्नेवकन्मध्यविद्वान्देवम्
उप्रमोऽप्तानोद्दिष्टान्मध्यात्तु-प्रिन्द्रायु ॥ समोऽप्तु-प्रिन्द्रायु ॥ उप्रमोऽप्तानोद्दिष्टीमूलीकः मन्त्रवेनपर्युग्मार्हात्तु-प्रिन्द्रायु मन्त्रमात्रे

कृपाविष्टे याजो धर्म लक्ष्मी नां मणि मासि वारो भृत कृ जीव भृदः स्मरणा शायं कृष्ण वृग्नान वृग्नीयं ग्राम्यं शात्री दं
• अविष्टे ग्रामः ॥ ३३५ ॥ शोय वसु ॥ ५ उर्याप्रज्ञन वृग्नान वृग्नीयं ग्राम्यं कृष्ण वृग्नीयं ग्राम्यं शात्री दं
ज्ञाने सम्भृयं ग्राम्यं शात्री दं अविष्टे ग्रामः ॥ ३३६ ॥ वाटे शृग्नामिताविष्टे वृग्नीयं कृष्ण वृग्नीयं ग्राम्यं
भृत्याकाश भृवर्णाद्विनिर्मित्यकृजदाता वृग्नीयं कृष्ण वृग्नीयं ग्राम्यं शात्री दं ॥ ३३७ ॥
उलाजेत्कारावृत्यकृष्णामनं दद्यात् ॥ ६ उप्रत्यावद्वृत्यकृष्ण वृग्नीयं ग्राम्यं शात्री दं उलाजेत्का
मात्स्रात्तियकृमो वृग्नीयं शात्री दं उलाजेत्का वृग्नीयं ग्राम्यं शात्री दं ॥ ३३८ ॥ उलाजे
दिग्धादिग्धामक जोपे भृत्यकृष्ण वृग्नीयं ग्राम्यं शात्री दं उलाजेत्का वृग्नीयं ग्राम्यं शात्री दं

प्रक्षेपमात्रो तौरि ॥ उल्लिखनं क्रोकविनीतश्चेन पूर्वदयः-^१ अष्टाविंशतिः ॥ उंगलेस्त्रीमहाद
यं दिवित्तुमासीन्तः वेदात् तत्त्वातः स्त्री त्रिशूलेमेघमसवदः सत् शत्रुघ्नमसवदः सत् ॥ उंगलां पूर्णां
महात्माविद्यार्थिन-समाप्तिः । आयुष्मान्त्रोष्ठवाऽत्यन्तायनयामग ॥ ॥ अतिमल्लो ॥ ३३ ४-मृशः ए
स्त्री उंगलकुलिति ॥ उल्लिखनं अट्टदकेन दक्षयोऽपि सिवः सिक्केऽ ॥ ॥ उंगलेस्त्री गोत्रिमल्लेन ॥ अति
मात्रित्वेदिमार्क्षीयाऽप्यात्मा ॥ # ॥ आयुष्मां सवनः ॥ उल्लिखनं क्रोकविनीतिश्च मूलाङ्गोनमत्ति
क्रोकविनीतिश्च मूलाङ्गः ॥ क्रोकविनीतिश्च विश्वमूलाङ्गविनीतिश्च विनीतिश्च
क्रोकविनीतिश्च विनीतिश्च ॥ उल्लिखनं क्रोकविनीतिश्च विनीतिश्च विनीतिश्च ॥ उंगलां पूर्णां

माद्युतिकामयतेऽदासमयोजनसवान्त्याप्ते दोषे अव्याजप्राप्ति उत्तमा ॥ ३७
गरुदांश्चित्तेष्विष्टं गायुकाः क्षेत्रं द्युमान्त्ये लंजो ॥ ॥ अमावाश्यकाः प्रकाशितः सिनामसां
त्तेष्विष्टं देहं ॥ यज्ञायातियः अन्तः विश्वामिकाः प्रवर्णसिनिकामिवः इक्षुसुप्तं गत ॥ # ॥ शुभं सी
वन्नोरुद्धनः ॥ गनकः क्रियमानेष्वयाज संकाष्ठकर्मनः ॥ एकमेव च येष्वोक्तं नक्षम्याद् पूर्वकं पूर्वकं उत्तमात्
सुजावं व्यवहारात् एकमेव प्राक्तः गावेऽप्यवंकातिकामावि ॥ ५७: ईशान्ति साक्षिं स्थिकात्मीतिमृष्टे दीपदेवं
त्रिकारयत् जवाहं रेमाकलं पद्मसंस्मर्त्यायेऽस्मिः वक्तव्योत्तिः उत्तमिः ॥ ईमङ्गतायान्नयेन मतो तिविही
संप्रज्ञः दक्षिनजात्रं पातयित्वा प्रज्ञानोऽव्यावस्था पूर्वकः इक्षुसुप्तं ॥ ० ॥ ईप्रजातियेष्वाहः उपं प्रजातुये

समानं द्विः प्रमुकं जोगायामनेत्वाः श्रीप्रसूकोदेष्टः स्तुं सवनकर्मानवभृत्युप्राप्तिनके लुष्णता
स्तुं तवासोऽपि शथाकृ प्रमुकं देवसम्भाग्नाम् ॥ शृणु एष्टोऽमीनुयत् ॥ परमिति
प्रंगवनीयाऽपि वातित्वास्त्रयमेवद्यात् ॥ ५३३ ॥ लक्ष्मप्रसक्तावपूर्वकः प्रदीपः प्रजालः ॥ उच्चनामाग्रल्लेनः
जातिसम्प्रत्य इष्टायशोरकोमलात् ॥ युज्ममन्तुष्टीश्वरसिद्धिसिद्धिज्ञेन लिङ्गाणकेन समूलः सोमनामान्तु
ष्टः ॥ अद्विनवाकाश्वरेन यन्द्यात् ॥ ५३४ ॥ उच्चिष्ठन्तर्गतं समवर्तताग्रेष्टुष्टुष्टात् ॥ पातिषेकः शास्त्रां
सर्वार्थावस्त्रियास्त्रात्मांकमेवायायविश्वात्मेष्टः ॥ गतेवामनामाल्लटे ॥ ५३५ ॥ पूर्वाकेष
सात्त्विश्वकर्म्मिः ॥ समवर्तताग्रेत्यस्त्रश्वात्मिद्युक्तमेतत्तत्त्वादेवद्युमात्मानवत्ते ॥ श्रावयान्तिर्यविन

विश्ववेदिनि विश्वोदेवेऽपापकस्युः गृहेभ्यः ५ उत्तरामर्त्संकवनाम उद्धर्षकनाम उपजागणयेऽग्राह उद्धर्ष
जागणये विष्णुज्ञुप्रागेवभ्यः ॥ ८७ः अव्याख्यातम् ६ प्रजापतिदेवायः पूर्वायायनमः ७ मैः प्रदानीयपूर्वायः क्रम
श्रीमानायनमः कमप्रयुक्तिलाङ्जलान्यादयः ८ उत्तरायिविष्णु गृहिणोप्रायः क्रमश्रीमानायः विश्वानुष्ठुप्य ९ अध्यक्षग्रन्था
शामलेष्वाः श्रीमान्मकोलेष्वाः १० अल्पतर्क्षुर्कानपतित्रजपैर्वानपूर्वमवनक्षुर्कान्मोक्षप्रद्वान्वयनमितिकर्त्तुम्-
कर्त्तुम् ११ अतिक्षुर्थैन्दुर्द्विनान्देह॑ पूर्वपूर्व्य॑ प्रज्ञपतिदेवत॑ एव एव करेयः श्रीमान्मकद्वारमर्त्सुपूर्वम् ॥ १२ ततो
एव द्विनान्देजपित्यात्मुर्व्यवयुजायैतत्तु वक्तुवक्तुविष्णुलो एवायै १३ भगवत्कोकन्तक श्रीप्रभुमृष्टाङ्गुष्ठी जापकाटुमेकी
स्त्रीनियेत्रैः श्रीमान्मकमिनयुतिः १४ विष्णुनयामिउपवासविनयामि १५ विष्णुनयामि उपविष्णुनयामि यद्वात्मुर्व्य॑:
स्त्रीनयामोति अन्तः १६ उत्तरात्मुर्व्यमादिप्रकृतिः १७ विष्णुवेद्यांविष्णुति ॥ १८ उपवासमृष्टवट्ट॑ उत्तरात्मुर्व्य॑ उत्तरात्मुर्व्य॑

उत्तिष्ठाय शुभा उद्दीप्ति मिद्यः । उत्तमनये शुभा उद्दीप्ति मिद्यः । उत्तमाय शुभा उद्दीप्ति मिद्यः ॥ उत्तमालीका के
नामः अवायम् संस्कृत एव वर्तन् विनाः सालीका । द्विष्टापान् शुभा अवेन अनुष्टुप्ति उत्तमाय उद्दीप्ति मिद्य
का अनेक उल्लेप एव आवृद्धात् द्वात् अनुष्टुप्ति निर्विषय गीतिन शास्त्रे शुभा उत्तमाय उद्दीप्ति मिद्य
द्वात् अस्ते न अनुष्टुप्ति चादाय उद्दीप्ति मिद्यः ॥ ॥ उत्तमजागतये शुभा उद्दीप्ति मिद्यः । उत्तमजागतये शुभा उद्दीप्ति मिद्यः ॥
प्रथम लोलीका के नामः । ॥ उत्तमनये शुभा उद्दीप्ति मिद्यः । उद्दीप्ति मिद्यः । उत्तम अवाय उद्दीप्ति मिद्यः । उत्तम
यात् ॥ ॥ उत्तम अवाय उद्दीप्ति मिद्यः । ॥ उत्तम अवाय उद्दीप्ति मिद्यः । उत्तम अवाय उद्दीप्ति मिद्यः । उत्तम अवाय उद्दीप्ति मिद्यः ।
उत्तम अवाय उद्दीप्ति मिद्यः । ॥ उत्तम अवाय उद्दीप्ति मिद्यः । उत्तम अवाय उद्दीप्ति मिद्यः । ॥ उत्तम अवाय उद्दीप्ति मिद्यः ।

ना एदं प्राया नीतयात्मेनमः स्त्रीकोतकलिनवास्त्रदेवायनमः पुरुजस्त्रिदं त्वं देवायेनाः
आनिन्द्याक्षुष्टैः ॥ शिष्यन्यकलिनवास्त्रदेवायनमः स्त्रीप्रकलिनवास्त्रदेवायनम् ॥ वतिः स
सर्वात्मेनोनीतायेन वसात्तः प्रदेवकलिनत्वेन मोक्षामनकलिन उवामनकलिनवास्त्रदेवा-
यनमः ॥ उच्चानिवाक्षजायेन धिष्ठि गतुष्ठायिना ॥ नमोग्रकलिनत्वेन यामदक्षाय विष्टुये ॥ प
कुशामकलिनवास्त्रदेवायनमः ॥ जिह्वालक्ष्मी स्वरूपं वाऽज्ञा प्रायोगिकाश्वमेष्वनः । गतो यस्त्रिदिः ॥
त्वेनमः स्त्रीवामकलिन उभ्यो वामकलिनवास्त्रदेवायनमः ॥ लोकव्रथातिप्रार्थ्य योग्यालोका-
लकृलोक्तुवः ॥ उमोलोपायस्त्रायनमोक्षलक्ष्मीविने ॥ उपर्युक्तिवामकलिनवास्त्रदेवाय-

नौरुप्त्रामयीनानामिलोप्रतिष्ठाजनः वीषम्बासक्षीयुग्मिग्नुज्ञानायः । शशीः द्वामयविहिताम्भास्यः नायुलि
उमोमयवानोवाजायाजेवामाप्न्याः प्रजाः अविष्कृचक्षुस्त्रासीष्टप्त्रोवेत्प्रभमनोः । उलोघनदीविवेषाति
उन्नदीनामजित्तिनी नृक्षति । नद्याखादे देवांकेदेयम्भलेहत्तादि ॥ १ ॥ शमाकेषाक्षिनातोऽनिष्टाचायन्नार्जु
नप्रवित्तुष्टप्तवसमेतपट्टाय्यास्त्र मायेण्डिसवतायानवाङ्गदेवक्रमाणिः पूजयेत् ॥ ० ॥ आद्वाना
वत्तिष्ठेनाः । कुद्दर्षेयस्तुतर्वेदं पवित्रिं प्रेक्षासम्भवं । एवयोनिर्वेनमस्तुमेविष्टवेमध्यक्षिनेमर्त्त्वं
क्षिनेवाप्नुदेवायुनमः ॥ ० ॥ इतिवाऽह्निविद्याऽप्यव्याप्तिविद्यांतेस्तुदीपाद्विष्टिकां
लोकस्थानमस्तुमेविष्टवेमध्यक्षिनेक्षमक्षिनेवाप्नुदेवायुनमः । कुद्दर्षिष्ठनीयेनपात्तत्तत्तमायि

সপ্তদশীয়ত্বাত্মে যমানামাত্রে প্রাণে যোনমঃ । ৫৭ সেদিশাদিয়মানামাত্রে প্রাণে প্রাণ
মুক্তজোষ্যে মনে ঘূঢ়াঃ শৌর্যমুক্তোদ্ধৃঃ সৌমন্তোষ্যনক মনিষ্ট ক্ষেত্রগ্রিকানিগুবিষ্যাত্মে আনিপ্রজ
পতিদেবতানি সদ্বিজানি মুক্তজোষ্যে শৌর্যমুক্তোদ্ধৃঃ ॥ ৫৭৩ : প্রজাপতি দেবতা
যোনবায়নে যোনমঃ ॥ ৫৭৪ : সেদিশাদিয়মানামাত্রে প্রাণে প্রাণে মুক্তজোষ্যমাত্রে
যোনী শৌর্যমুক্তোদ্ধৃঃ সৌমন্তোষ্যনক মনিষানাং প্রাণে প্রাণে নিবায়নানিষ্টক্ষেত্রগ্রিজাত্মু
গক্ষনোনেতানি প্রজাপতি দেবতামাদভিনান্য মুক্তজোষ্যে । শৌর্যমুক্তোদ্ধৃঃ মুক্তোদ্ধৃঃ ॥ ৫৭৫ :
সাম্প্রতি : মাম সামুক্তিনা । ৫৭ সেদিশাদির্বিষ্যক্ষুণ্ডিজোষ্যক্ষুণ্ড প্রাণবায়নুপ্রমুক্তজো

নমঃ যোনি দ্বিংসমামাত্রাস্থাপন হিতকৃতঃ । উদ্বেক মলনয়া ধূনমঃ শ্রীচুক্র কণিনে যামুদ্বেয়া ধূনমঃ ॥
বাযোক্তাব্যক্তায়ঃ কল্পিতোপ্রণামিতি উদ্বেক্ষ্যে কর্মান্বাধনমঃ শ্রীকাল্পিক কণিনে । উক্তকল্পিত
কণিনে যামুদ্বেয়া ধূনমঃ ॥ ১ ॥ উত্তি মন্ত্রজ্ঞ নমস্কারঃ দক্ষাপ্রস্তা চুনিমাত্রাধূন প্রনামেত ॥ উৎসঃ পূর্ণী
শক্তি পুনর্জ্বলনীয়বঃ কৃষ্ণক পিতৃকোলেঃ । পঞ্চানসঃ হার্দ দেহাত্মক বনিষ্ঠিত্বুক্তামনোভ্যোগপ্রক্রমে ॥
ষামঃ শ্রীবামুক্তামোভদ্রুত্বুক্তামোভুক্তক ক্রিয়ালো ॥ মোহঃ শ্রীকান্তদেহে দ্বিষ্টব্রহ্মবৃক্ষে মৃত্যুবৃক্ষে
দেবঃ ॥ উত্তিনমস্তুরূপাধ্যায়ামিষঃ দক্ষাবিস্তৃতজ্ঞত ॥ ৭৩ঃ শ্রীফলঃ হস্তে দক্ষামুক্তি মোহক ক্রমে মুক্ত
শ্রীগীনদক্ষ ॥ যামোগুচ্ছে যামুক্তিক্ষেত্র ॥ ৭৩ঃ প্রজাগতি দ্বিযত্নে যোগবিষয়ান্তে যোনমঃ ॥ ৭৪

मात्राः उद्गतये ॥ ७३ः कृष्णोऽहेमः ॥ उर्वसोलकिर्मिशत्वावं वज्रोऽविद्यमिसुप्रसीवं देवस्त्रा
सविद्यापूनात्यवज्ञोऽविदेन सत्त्वावेन सात्राः उद्गं सर्वदेवेभ्यः ॥ ॥ उर्मिक्षिद्वतः आवेद्विहर्षताः पूर्वप्रतिष्ठान
वानास्त्रादयादयादित्यमूलायवश्वये मूर्खाः उद्गं मन्त्रये ॥ उर्मिक्षिविसर्जनः ॥ उर्मिक्षिक्षुक्षुक्षु
मांयोनिक्षु
अथनः ॥ उर्मिक्षिविसर्जनः उर्मिक्षिविसर्जनः ॥ उर्मिक्षिविसर्जनः ॥ उर्मिक्षिविसर्जनः
प्रसादः परत्वदेव यत्प्रसादमित्यमूर्खात्प्रसादमूर्खात्प्रसादमूर्खातः ॥ ७४ः उर्मिक्षियानामुर्खयः
मन्त्रुत्तिप्रविदेन प्रवीणज्ञानः निर्विनिष्टिक्षिविसर्जनः ॥ उर्मिक्षियानामुर्खयः योगान्तेष्टिप्रसादमूर्खयः द्विष्टः ॥ ॥ -

गयामपेत्त्वाः श्रीश्वरकोद्दिष्टाः स्तुतेऽप्येकात्तवतित्तज्ञाधिनप्यंसवन्प्रकालोक्त्वा मौमव्योम्यनकर्मनांसाकृता
मान्दकिनांकिप्रकाकृत्वांप्रल्प्यरात्रुक्तिश्चौप्तुः श्रीश्वरकोद्दिवसर्वात्मप्रसेत्य ॥ १५३४४
उक्तुलाय्यहक्षयेनमः उत्तमान्निसम्प्रज्ञादभ्योऽस्तुलग्नंसद्वायसम्बोधः ॥ श्रुतोनविकृष्टः अथावाकृशां
कृदेशिमेद्दामितेनिमेष्ठेहि मित्रदर्शीनिशावः निशायासिमेस्त्रागाः उद्भवये ॥ उमभुतांश्चनेसार्थिः सप्तुजि
क्ताः सप्तुष्याः सप्तुष्यामप्तियानिसप्तुरेताः सप्तुष्याद्वायजन्ति सप्तुष्यानीराप्तुनप्तुष्यतेनप्तागाः उद्भवये ॥ १५३४५
पृष्ठुदक्षिणवायत्तमप्तुप्तुनवाकत्तवनेन विक्रिनावयत्तात्तेष्टुप्तुक्तिप्तुत्तत्तेनप्तागाः उद्भवये ॥ १५३४६
दिशापृष्ठायसतः सप्तिकृतांप्तुनप्तिज्ञानेवप्तनीश्चायत्तेष्टुप्तुनयः ॥ अवयक्त्यप्तसप्तागाः सप्तुक्तिप्तानप्तुकामकृ

क्षाण्डिविश्वयमस्त्रिनावत्तालुम्भुत्तु उत्तरेद्विनाक्षुः प्रतवन्त्याग्नुः उत्तप्रवेसः ॥ उत्तरेत्यावदिः समाप्त्यै
विश्वविलियः युग्मेन युग्मयाग्नाते अनीतोऽग्निविश्विना ॥ ३३ः क्षमोदकेन केसमाप्तिमल्लक्ष्मेः प्रत्यामः
गायत्रा उत्तरेत्यावदेवो उत्तरेत्यावद्विनी आवाहिष्येत्यादि ॥ उत्तरेत्यावदिविकेनः अवस्थासोवित्तात्योग्या
कदयमज्ञुत्तरेत्यावदिविकेनः ॥ ३४ ॥ एतादपार्थ्यात्तु द्वयक्षमेकोश्च उद्धिफन्तुष्टानिद्वाद्विना
न्द्यात् । उत्तरेत्यावदिविक्षम्बक्षेत्राग्न्यः अस्त्रकं प्रवाययज्ञावेदिनकाल्यान्विनेवाऽसलयः उत्तरेत्यावदिविक्षम्बक्षेत्राग्न्या
गत्तिःः श्रीअस्त्रकोद्देशीः अतेत्यस्त्रकालं गतिः जग्नायीनश्च मयनस्त्रकालेऽत् श्रीमन्तोऽग्नयनाक्षेत्रेन क्षम्बक्षेत्राग्निः
प्रतिशार्मान्द्विनास्त्रवनः मूल्यश्रीअस्त्रक्षेत्राग्निः श्रीअस्त्रक्षेत्रेन शर्मात्युभ्यामः सम्प्रदद्य ॥ त्योऽक्षम्बक्षेत्राग्निः ॥ ३५

अपेक्षानां प्रनिधिवाप्तः शुद्धः कृष्णः ॥ उत्तोद्दिग्निरसानमिक्यासमाप्तिमकंक्षयाः ललाटेत्कस्यगच्छास्त्रा
शुषः ॥ ग्रीवायां यमदम्बुद्धायुजः ॥ द्वाद्विनवाक्षमृते उत्थदेवानां शुषायुजः ॥ द्विद्वित्तमेत्तु शुषायुजः ॥ एवं
विवेत्ताच्छदावति ॥ ॥ उत्तोद्दिग्निरसानः ॥ एतः केभार्त्तनकुर्त्तिवेषः ईरव्यात् ॥ उत्तोद्दिग्निरसानकज्ञाप्ते श्राव्य
कुरुत्तिवेषः धक्षाद्वेषिनः कृत्तमात्मिनः राजसान्त्वात्तवत्तः ॥ श्रीश्वरकृद्वद्यमृत्तिवेषः श्राव्यकृत्तायामद्वित्तुः श्रीश्वरकृ
द्वेषाः श्रकालपतित्तुर्त्तिवेषान्त्वुः मयनमृकालोक्त्त शीमालोक्त्तयनाक्त्तिकेभार्त्तनकुर्त्तकुर्त्तुः श्राव्यकृत्ताप्ते श्रीश्वरकृद्वद्यम
भायामद्वुः ईत्वे ॥ उत्तोद्दिग्निरसानायाः ॥ ॥ एतु इवनमनावाहयकः ॥ उत्तोद्दिग्निरसानकृत्तायामद्वुः वसर्वत्तु
मृकृत्तकुर्त्तिवेषायाः ॥ उत्तोद्दिग्निरसानिनः ॥ उद्दिग्निरसानिनिमानित्तिग्राद्विग्राना

नामः प्रद्वौडेनाथवत्स्राक्षमधुदयकः श्वभैरुक्तिदिवसेन्नामः क्षम्यां यथायिधिः ॥ यमात्ति
सदित्यादिश्वकरजोपश्वकदेवमर्हनोश्वमाभिनवजातवात्कर्मकाद्यसेन्नामित्यकलपतित्यात्तकम्
श्वकालोत्तमामकवलाद्यमाननिष्ठमनकर्मस्तुदक्षिणित्यजनार्थिप्रायदिमात्पूजावश्विवाच्छिप्ति
प्राक्तानिकश्वनिश्वकरजोप्तः श्रीश्वमकदेवमर्हकर्मम् ॥ प्रतिजाने : “तोषिष्ठक्षम्याक्षम्याभ्याः प्रायमित्य
उद्योगः क्षम्यां उपानिश्वमनः श्वरा ॥ उत्तमेदिश्वादियिष्ठिष्ठुष्टियोप्तः क्षम्याभ्याः श्वमकरजोपश्वकम्
श्वकदेवमर्हनोश्वमाभिनवजातवालकर्मनोश्वमाकलकवनप्रव्यवायनिवासार्थः प्रायमित्यउद्योगकर्म
निष्ठजामावेक्षनप्रियाकर्मकर्मकर्मकर्मकर्म ॥ श्रीश्वमकदेवमर्हकर्मम् ॥ इति ॥ तोषिष्ठक्षम्याभ्यादिक्ष

अस्मिन्दिकेमात्रनसमये योउकद्वेन गांकुद्देवताः प्रजापातैर्बैः अस्मिन्देवताः श्रीश्वरकदेवमर्मार्म
स्त्रेज्ञः पवकीयग्नेऽकेऽपि ॥ उ॒० स्मिन्दिकेमात्रनसमये अस्मिन्देवताः श्रीश्वरकदेवमर्मार्म
यं वज्रादिकः अस्मिन्देवताः श्रीश्वरकदेवमर्मार्मभूजानि गताद्युक्तिरादानः ॥ # ॥ अग्नेष्वायन्त्रीकर्म ॥
अस्मिन्देवकामेप्रसवशूलकर्त्तव्यिभिः शिक्षिति ॥ उ॒१ इति उद्देश्यमात्रेण जवायुनासु यथाय श्राव्युवेजातियमास्मिन्देव
जल्येवायन्दग्नामाम्याग्निज्ञजवायुनासुः ॥ उ॒२ यमाम्युष्टियोग्यान्योनिर्विनायिः श्राव्युक्तुकृत्यायाम्यु
उवात्तासमाजीमण्डाया श्राव्याः ॥ अग्नायवाग्वत्तनः ॥ ७७ श्रुतिः परिविमः मूलः प्राणवयाति ॥ उ॒३ श्रद्धेऽप्यूचित्वम्
वन्द्वनेऽवायुत्वेनेवमासेन पीतव्योन कृष्णभूनयेऽप्येवजवायुः श्राव्याः ॥ ५ # ॥ अग्नात्तकर्म ॥

एवं प्रदाता इति ॥ परिप्रे॑ क्रौञ्चिहृष्टचिविष्य॑ निर्धाय ॥ प्रनीतोजलेनकृतः पूर्वन् जया ॥ परिप्रे॑ गृही
 ग्रातजलोगेन श्वरा ॥ वामप्रस्तुकृतं जयः ॥ मनामिकास्तुक्षाख्यांजलेनदिग्दिनः ॥ एक्षरमेनासा
 पितृदृष्टीनां स्त्रोऽनन् ॥ धर्मोद्युग्मीप्रथन् अतोनविजुलदक्षिधमन् ॥ एवं विष्णुनाम
 विष्णु ॥ अवमर्योग्मन् अतेष्ठकैः सत्वं समाच्छा ॥ क्रमानज्ञोऽग्निष्ठा ॥ प्रनीतोदकेनकृतमधुर्म
 प्रनीतप्रथमोनिर्दिध्यात् ॥ उत्तोर्नेऽप्यमवताय ॥ परिप्रे॑ ईश्वरः पूर्वं लिप्तगेन श्वरानिष्ठाम्
 श्रोक्त्रैनीजलकृतप्रिष्ठगेन श्वरात्तेष्वप्रिष्य॑ निर्धाय ॥ वामप्रस्तुतिगयवनक्रमानज्ञाना ॥ उत्तोर्नेऽप्य
 यसमिल्यमज्ञोप्रद्युम्य ॥ ७७४ प्रोक्तोजलेनाज्ञेष्वामानादितदत् पर्युक्तः ॥ उत्तोर्नेऽप्य

स्त्रिकांश्चाप्यनुपोषेषक्षयात् ॥ उत्तानिष्ठाग्रेषां कृष्णात् ॥ यमास्तुक्षायां धर्मो पूर्ववन्मदुलः ॥ अथाप्यान्निभ्रान्तः
कृष्णाद्यग्निः प्रतिनिर्मितुः ॥ यमवाङ्मुखं गंधुविश्वारः ॥ उत्तानिष्ठानः ॥ उत्तोषेवायनितिवोजात् वदादेवेऽयोऽ-
कृष्णाद्यग्निः प्रजानः ॥ उत्तप्रजल्लयान्वयेनमः ॥ आतिसम्पृज्ञः ॥ दृग्गत्त्वेनः ॥ उत्तसोदित्याद्यविति शूर्यसिंगेषः
कृष्णाद्यग्निः ॥ आप्नक्षेत्रायभ्रोप्नक्षेत्राद्यवाहनमात्रिनयजात्वात्यालक्षण्यस्त्रकालप्रियजात्वात्कर्मप्नक्षेत्रात्मा
कृष्णाद्यग्निः ॥ आप्नक्षेत्रायभ्रोप्नक्षेत्राद्यवाहनमात्रिनयजात्वात्यालक्षण्यस्त्रकालप्रियजात्वात्कर्मप्नक्षेत्रात्मा
कृष्णाद्यग्निः ॥ आप्नक्षेत्रायभ्रोप्नक्षेत्राद्यवाहनमात्रिनयजात्वात्यालक्षण्यस्त्रकालप्रियजात्वात्कर्मप्नक्षेत्रात्मा
कृष्णाद्यग्निः ॥ आप्नक्षेत्रायभ्रोप्नक्षेत्राद्यवाहनमात्रिनयजात्वात्यालक्षण्यस्त्रकालप्रियजात्वात्कर्मप्नक्षेत्रात्मा

वर्मोऽप्तिनीदिष्ठोऽन्नमातुसज्जो शुष्टोऽगवयः कृनोवक्तव्यालोहृशीभूलीकं पञ्चतान्त्रिप्रसादः ॥ ३
इदमन्वितकर्तव्यः ॥ उत्तमयाकृत्तेभ्यन्विजात्तिदास्त्वसम्मित्तमयाकृत्तिभिर्यानोधित्तिवैषज॒
सादः ॥ इदमन्वये ॥ उत्त्येतेस्त्र॑ एकवयेस्त्र॑ एवजियाऽपामावित्तामात्त॑ ॥ उत्तिर्व॑ अत्तमवित्तो
उत्तिकृत्तिस्त्र॑ एवज्ञत्त॑ मक्त॑ ॥ उत्तकृत्त॑ सादः ॥ इदम्भृकनायः सर्वित्तिवैषज॒ देवेष्वोमकृत्त॑ ॥ उत्तकृत्त॑ ॥ ४
उत्तुद्व॑ अम् बक्तनपाजमभादवर्त्तम् ॥ विमृत्तिमृत्त॑ भृमाप्नायावयमादित्त॑ अर्थत् उवानामासोप्तिवैषज॒ मायाप्नामृत्त॑ ॥ इदम्
भृकनायः ॥ अजात्तिवैषज॒ साहा ॥ इदं प्रजात्तिवैषज॒ उत्तमन्वयेस्त्र॑ एवज्ञत्त॑ अवैषज॒ ॥ ५७४
सम्भवं प्राप्नामृत्त॑ ॥ उत्तप्रजात्तिदेवतायः पूर्वताप्नायनमः उत्तम्भृकृत्तिवैषज॒ सूत्राप्तिवैषज॒

देवै प्रदिसोऽसर्वां पृष्ठोऽजातै सर्वत्तेषु एवैः प्रथमाणि शुक्लिग्रहे
शुभै ॥ तत्त्वेति ॥ अनेतायां निर्विधुं एवान्विधानः ॥ उत्तीष्ठः सक्तिः अभिकारी तिथ्वा द्विद्वयोर्द्वयोऽपि इति
वयन्तु ॥ अवादः देवाकला ॥ नर्मिसङ्कु ॥ समन्वाक्षक्तु ॥ क्षायेऽप्यैः ॥ वक्त्रमोलिं उचाभिः ॥ उप्रजस्त्वायां नियन्तः
धैर्यानाम्बाष्टु ॥ उप्रजागतये अव्याहः उद्दृप्रजागतये रुद्रायाम्बाहा उद्दृप्रजायाः उप्रजनयेम्बाहा ॥
दृप्रजनयेये ॥ उप्रमायाम्बाहा ॥ उद्दृप्रमायाः उद्दृप्रमायः ॥ उप्रमायाम्बाहा ॥ उद्दृप्रमायः ॥ उप्रमाय
उद्दृप्रमायः ॥ ■ उप्रमायाम्बाहा वक्त्रनभ्याविद्वन्वदेवलोम्यावयामीश्वराः यातिक्षेपाविश्वाम ॥ उप्रमाय
उद्दृप्रमायः ॥ उप्रमायाम्बाहा वक्त्रनभ्याविद्वन्वदेवलोम्यावयामीश्वराः यातिक्षेपाविश्वाम ॥ उप्रमाय

युधान्तकरोमि ॥ उद्देवायायुधान्तस्त्रेषु तेषायुक्तान्तेन त्रायायुधान्तकरोमि ॥ उवष्टयायुधान्तस्त्रे
 त्रेषायुक्तान्तेन त्रायायुधान्तकरोमि ॥ उपितृष्टयायुधान्तस्त्रेष्टविभिषायुधान्तस्त्रेन त्रायायुधा
 न्तकरोमि ॥ उपद्वयायुधानं सद्विभिषायुधान्तस्त्रेन त्रायायुधान्तकरोमि ॥ उग्रय
 आयुधानं सश्वत्तीविषायुधान्तेन त्रायायुधायायु
 द्विकल्पयन्त्रयायुषः उमद्वयेषायुषः यद्वयानां प्रा
 मायुक्तामस्त्रयन्त्रयेजर्जिति ॥ उपीः लभित्रमन्त्रयेजर्जिति लभित्रमन्त्रयेदा ॥ हुतोयमस्त्रन्त्र
 णमत्रमिकानप्राणेषात्मायाप्तिर्विहित्वा अक्षुर्विहित्वा त्रायम् ॥

क्रमर्थमनायुधः ॥ अस्तु करोय महाश्री शशक देवसंविनामम् भवति उत्तराय एवं प्रकारोऽपि
नामकृष्णनाम्भूषणानि क्रमनिमित्तकरोमकर्मनि ॥ अतिक्षमा द्विक्षिकामिदः सूर्यो गतः ॥ प्रजापाति देवतः ॥ अस्तु करु
देवमन्तर्गतस्तदेव ॥ ॥ उत्तरामेवाजननः ॥ द्विक्षिक
क्षुभ्युष्ट्युर्ध्युर्ध्युमिः ॥ उत्तरः क्षुभ्युर्ध्युमिः क्षुभ्युर्ध्युमिः ॥ उत्तरामन्त्रचतुर्ष्ट्युर्ध्युनमिः
प्रोज्ञायित्वा ॥ प्रक्षोः तासद्युः ॥ मिति गुलार्युर्ध्युतासः ॥ ७७ श्लाघ्युष्मा ॥ क्रमाय मनाभोद्विज्ञानकर्वेवाऽपि ॥ उत्तरामि
ष्मानमवन्त्रमित्यायुष्मान्त्रेवत्वा श्लाघ्युष्माश्लाघ्युष्मान्त्रः कर्वेमि ॥ उत्तरामि गोमश्लाघ्युष्मानमवन्त्रप्रयो
ष्मानमवन्त्रमित्यायुष्मान्त्रेवत्वा श्लाघ्युष्माश्लाघ्युष्मान्त्रः कर्वेमि ॥ उत्तरामि क्षुभ्युष्मान्त्रकर्वेवत्वा श्लाघ्युष्मान्त्र

ओरजनयेत्वा: ॥ उपस्थित्याद्यनवद्युद्योते प्रवद्येत्वमाग्नेत्रनयः कृत्याम् ॥ अभ्यरणात्मिक्षुमः नय
देवधक्षः यविष्टः ॥ ॥ उपात्मुज्जोश्वरमेऽप्यक्षु उक्तुः आद्यज्ञममाने ॥ ग्रन्थः शूर्येत्प्रियेष्वाधार्थु
ज्ञात्वात्पिनक्षुज्ञनिष्ठे ॥ उपामाग्नेयज्ञमाना
क्षमानप्रज्ञः ज्ञेयत्वमिज्ञविष्टः ॥ तोषे
मूलान् ॥ मर्येप्रक्षीज्ञनप्रवाक्यात्मुख्यां गन ॥

२०

मनुष्यनविश्वावश्वद्विष्येवायानि ॥ अयासमृद्धविवाह
काद्यज्ञमन्त्रानज्ञा ॥ उत्तः क्रमायम्भुत्तद्विक्षुत्तद्वित्त
तित्तात्प्रियात्तु उत्तममव्यानिः ॥ अपूर्वद्वित्तात्प्रियात्ता
क्षयात्तु उत्तप्ताः ॥ एवं द्वित्ताः ॥ उत्तीनः उत्तीनः उत्तीनः ॥ ग्रन्थिन
क्षेत्रप्रेष ॥ ॥ ॥ ॥ क्रमायम्भुत्तमाप्यमीः क्षु पूर्वपचारि ॥ उत्तेदत्तेपूर्वमित्तुद्यः लियिच्छुमनिप्रियः ॥

परमं तु गार्जुनिमीतम् समें यत्प्रातः गत ॥ उस प्रदेशानुमनागत्यनुचक्षा उविदिवेष्टन्ति ॥ ७३
ये ग्रावजसितमिति समाप्तम् अवस्थामिति प्रवक्षन् ॥ ईश्वरकं द्विनिष्ठन्यनिवल्लो ॥ शामां वेष्टित्वा रथ ॥
समग्रन् सद्यो यज्ञानो विशिष्टिक्रोर्त्सदालो ॥
वीषोनां प्राप्तनः सोमजोनावशः स्वरूपस्तु
उवनम्यन्ते यावेदसीम्पूनाज्ञायमान ॥ एवा

सीम्पूनाज्ञायन्ते ॥ उसीनासदावोर्धनो यज्ञीनां म
सोम्यप्यशाजाविष्टियस्तुषसामिथिन ॥ उवप्रभाकेऽ
दक्षिदिमिति नपेषायन्तज्ञायन्तिमयग्यनुपत्तु ॥ ८
उसिकावकोऽवतिः प्रमेयामैत्युप्यनिष्ठतो निषिद्धिः ॥ तायतिष्ठिममक्षम्बुद्धिप्रकृतेन देविष्ठायाग्नि
लग्नान ॥ उद्गानोकक्षाऽकार्णदेवाऽप्यमायु ॥ प्रियेषु कठान ॥ ॥ यज्ञिष्ठमृतान्त्युपर्द्योष्ठिष्ठदेव ॥

गोदेवेसजाग्रगमदेवसज्जप्रया ॥ एवमस्यां सृष्टिकायां सृष्टिकायां ज्ञाप्रया ॥ ७३ः सृष्टिकायां ज्ञाप्रयादेवेसज्ज
प्रसंक्षिकायानन्तरां सृष्टिकायां सृष्टिकायां शुभायित्रा ॥ उमिनयत्तुलसित्तिसर्वानज्ञापति ॥ उमिनयामकृत्तिपवीष ॥ सौष्ठु
केयुत्तिमलमलिमुष्मा, तेऽद्यानामक्षयनोनभ्यादितः स्मार्तः ॥ ७४ः समुमकादितः ॥ उम्यालिमननिमिष ॥
किर्मुद्युत्तिप्रस्तुतिश्यकः क्रम्मोस्त्रः प्रथमान
उद्यमिन्नादितः ॥ एवं चतुर्भुवायि भाद्रशः
नेत्रुष्मीववस्त्रेनवाप्रकृत्यकोट्टेष्टानिताजपति ॥ उक्तकृत्य ॥ श्वेताम्बरः स्मर्तः कर्माण्डोवाल
वक्तव्य ॥ चतुर्भुवक्तव्यानमन्ते श्वास्त्रौमाणोलतेऽप्यनर्थव ॥ उत्तमेत्यग्नेदेवावधमात् ॥ मन्

तदाऽग्नात्क्रियात्प्रभेदमसदृशं सत् औरेव मसदृशं सत् शुद्धयामसदृशं सत् ॥ ७७ः क्रमावः सप्तनवः सप्तनवः प्रयोगे प्रूपति ॥ उ
उपाधिवप्तवन्तु विषयमन्तु अस्तु ॥ आग्नावेष्टनामासिप्रक्रीयान्तसदृशं सत् ॥ ७८ः क्रमाव मात्रवाप्तिलक्ष्मीश्वरा
पति ॥ उज्ज्वलासिमेप्रावक्तवीवेवीषमज्ञात्वेवा:
उद्धर्मिन्नन् प्रक्षाल्यत्तेवाप्यकृति ॥ ७९ः उज्ज्वल-न
ज्ञाप्तमन्तर्बिषमस्वन्नभविष्यः सद्वन्नमार्विष्य ॥ ७१
भेदनः सर्वयोग्यमयोग्योषमधिकारस्त्रियः सदृशं ॥ येविभाग्यमित्यायनिभवन्तिप्रियं विष्णवेक्ष्य
क्षीरामव्वेमि ॥ उत्तमन्तर्बिष्य ॥ ७९ः प्रतिकार्मिषः अद्वेदक्रममुमत्तम्याप्तिमन्त्रघेत् ॥ आ

द्युः प्रदिवः प्रजाल्यो तीर्थमिदाग्नयेनः
द्युः प्रवदिते गवसति नवप्रगनादिकं जालासूखं सप्तमा ॥ द्युः प्रदिवः प्रजाल्यो तीर्थमिदाग्नयेनः
उत्तिसप्तमा ॥ शिलाशुष्टुपकेन शिखायां नामालिपिरुक्तिवाचनकथाल्य ॥ उत्तिसप्तमा वेदोः नमः तात्
गम्भीराः प्रदीपेन संगोष्ठीकरणमध्यद्विनकर्त्रेभ्युपायः सनेऽर्जुनेऽ ॥ अद्यप्रथमिति अत्यवर्ष्ण्यमध्युपायः प्रा
गम्भीराः प्रदीपेन संगोष्ठीकरणमध्यद्विनकर्त्रेभ्युपायः सनेऽर्जुनेऽ ॥ अद्यप्रथमिति ॥ शाचायादेकादृ
प्रामाणकदेवमम्भेति ओमिक्तात्मेवः ॥ अग्ननिक्तामनः ॥ उक्तचउत्तरमासितिति ॥ शाचायादेकादृ

क्रमाण्वयवर्तीनां ४ च
मानानित्यः तदमोत्थात्वे ५ च
सर्वक्रमाभिमुखि ६ उन्नामयतिनकुमारियत्वयः ददामोयतिनकुमारियत्वमित्वा ७ अग्रानाम
कर्षन् ८ पावक्षय ९ एकादशेनिनामविभाक्त्याग्नाहितियादि १० यत्प्रजापतिदेवतेष्यामित्वा
योद्देश्यानामः ११ उमेष्यदनीयः खल्पेयमानामानेष्यानामानामः १२ उमेदिव्यादिव्यमानाम
गोपेयोष्ट्रिकानेत्यः इष्टकज्ञेष्यमील्लास्कदगममील्लामात्तजात्क्रमायमनायक्षयनकमील्लाप्रेषण
यिकानिश्चिक्षयोग्यानि १३ तापात्तिदेवतानि मद्यमिनानियमाप्तकर्मणः शोऽप्यात्मक्षयेष्यामील्लाप्रेषण

कृत्वा गवाच्छमीवार्जिते ॥ यमाऽर्त्तसेदिष्टादिश्वमवकलोयभ्युपग्रहेभ्यः श्रीप्राप्नुकदेवमामनः ॥ तात्र
प्राप्नुकमाविश्वदिविश्वमजनाविवर्ज्यादिलक्ष्मद्वामाह श्रीप्राप्नुकवार्जिते ॥ श्रीप्राप्नुकमानि
श्रीप्रकलोयः श्रीप्राप्नुकदेवमर्माकुरुमग्नितिजाने ॥ ॥ उत्तिष्ठति श्रीप्राप्नुकादिकं क्षमात् ॥ १७ श्लोक
श्रीप्रकलोयः श्रीप्राप्नुकदेवमर्माकुरुमग्नितिजाने ॥ उत्तिष्ठति श्रीप्राप्नुकादिकं क्षमात् ॥ १८ श्लोक
यास्तमो प्रवर्ततेवरात् अत्राप्नुकिष्टामनः ॥ उक्तादिमन्त्रिप्रतिवर्गमध्यतथायात् ॥ गच्छति प्रणातः उपायावात्
उक्तादिमन्त्रिप्रतिवर्गमध्यतथायात् ॥ उक्तादिमन्त्रिप्रतिवर्गमध्यतथायात् ॥ उक्तादिमन्त्रिप्रतिवर्गमध्यतथायात् ॥
उक्तादिमन्त्रिप्रतिवर्गमध्यतथायात् ॥ उक्तादिमन्त्रिप्रतिवर्गमध्यतथायात् ॥ उक्तादिमन्त्रिप्रतिवर्गमध्यतथायात् ॥
उक्तादिमन्त्रिप्रतिवर्गमध्यतथायात् ॥ उक्तादिमन्त्रिप्रतिवर्गमध्यतथायात् ॥ उक्तादिमन्त्रिप्रतिवर्गमध्यतथायात् ॥
उक्तादिमन्त्रिप्रतिवर्गमध्यतथायात् ॥ उक्तादिमन्त्रिप्रतिवर्गमध्यतथायात् ॥ उक्तादिमन्त्रिप्रतिवर्गमध्यतथायात् ॥

परोऽवर्जित्याऽ । आद्यस्त्रेषु विभूतिः ॥ ७३ मात्रिवासंमादिक्षिणाः ॥ ७४ सेदिश्चाद्विषि शूर्यमिगोगाय
शमश्रीज्ञनायुष्यः । अस्तकान्तेऽप्यश्रीमात्रकदेवमानोमात्रिवज्ञातयामकम्पश्च उत्स्वेकालण्ठिः
उज्जातकमस्तकालोक्य नामकवनात्प्रमाणनिष्ठामनकर्मनांमात्रितार्थः । दक्षिणांगवर्णः सुलभश्रीमात्रकरो
प्रथमश्रीमात्रकदेवमात्राय धर्मेण्टः ॥ ७५ पूर्वान्द्रवाण्डिविमउडीनादिक्षर्यात् ॥ ७६ ॥ अमात्रप्राप्तनः
नाथदः । त्रोप्राप्तनः मात्रिष्ठेष्ठकार्यः । एवार्थिति । विश्वकृत्यात्प्राप्तवामषेच क्षुधामने ॥ ७७
स्त्रिनीषेणाहिनीष्ठिप्राप्तनिष्ठायेकतीतमात्रार्थः । प्रवनाहम्बुद्धं दृग्गोष्ठोऽवमाल्यनी ॥ ७८ प्रवार्णोऽवा
प्राप्ताप्राप्तवाहम्बुद्धं एवादकः ॥ ७९ अन्येतानि क्षुधाप्राप्तनिष्ठुः । जन्माद्यमयवर्जिते ॥ ८० प्राप्ताद्यमेवादमीले

उमोदृतामिश्रयन् ॥ चर्यामिश्रयन् अवा ॥ आजमध्येयोऽस्तित्वलक्ष्मिप्राप्नन् ॥ गमनिक्तनष्टप्राप्ने
मा: अविभ्रमश्च अतिसन् ॥ कर्मस्तुताद्युग्मवस्त्रान्मूलः स्त्रीः स्त्रीः ॥ कृजानन्मोऽस्त्रा प्रवीण
इलेनअवग्न्युम्य अनाग्रित्यप्यमोनिद्याः ॥ उत्तरेष्टुष्टुः चक्रवायाय ॥ लक्ष्मि ॥ द्युमोदृतमाध्य
कुर्देवनः स्त्रोऽस्त्रीजलोपेवनश्च अवा: एवेवदिवि ॥ निर्वाय ॥ वामयस्त्रैवयनक्तमाधानः ॥ ११५८
भायश्चौमन्नो भग्निप्रत्येक ॥ उत्त्रोऽस्त्रीजलेनन्निष्टुष्टुक्तुः ॥ उत्त्रिष्टुष्टुप्रदेव ॥ प्रदेवोऽस्त्रमहा
प्रदेवाहातः स्त्रीत्वं अनुष्टुष्टुप्रदेवः स्त्रीनिष्टुष्टुमानैः प्रदेवाज्ञानात्प्रियं विसर्वतोऽस्त्रमः ॥ उत्त्रिष्टुष्टु
एवनीत्याहातिरिक्तः ॥ धनः उत्त्रिष्टुष्टुः स्त्रीः इत्युक्तादीर्थं विश्वेष्टुष्टुप्रदेवः विश्वेष्टुष्टु

प्रसकदेवमात्रामुख्यं जैविलीये । अतोऽयमिति प्रकृत्यासनः ॥ प्रनीतानायमजलेनपूर्वनः
कृष्णस्य ग्रन्थाभिन्नसनः प्रया ॥ कृष्णस्य ग्रन्थाभिन्नसनः प्रया ॥ कृष्णस्य ग्रन्थाभिन्नसनः प्रया
जापातिः ॥ एतद्युपादानक्रमेऽप्यत्रिविधिः ॥ प्रनीतानायमजलेनपूर्वनः प्रया ॥ विश्वामित्रात्मा
लोकेन ॥ तामहत्येक्षुचित्तश्च इनामिकात्मेष्वायांजलेनपूर्वनः ॥ एतजलेनासादित्यप्रधानांप्रेषणः
प्रमाणितिः ॥ ३३ः प्रनीतानायमजलेनपूर्वनः ॥ उप्रनायमात्राः ॥ उप्रनायमितिरुलानउप्रिव्वा ॥ उप्रना
यमात्राः ॥ निर्बोधामीर्तित्वोप्रयित्वः ॥ उप्रनायमात्राः ॥ आत्मामितिप्रेत्यग्नेऽ ॥ एव ॥ उप्रनाय
मात्राः ॥ उप्रिव्वामीर्तित्वोप्रयित्वः ॥ उप्रनायमात्राः ॥ आत्मामितिप्रेत्यग्नेऽ ॥ एव ॥ उप्रनाय

गम्भीन साम्रेष्टि कुरुता द्वायः दद्वाः च योकुरुता ध्यं दद्वाः ॥ अष्टमद्वायः दद्वाः ॥ उत्तरानेनाम्नम्भीयस्ताः ॥
 उद्दूपानाय उत्तराः उत्तरानेन तत्कान सीयस्ताः उद्दमलानाय उत्तराः प्राक्कान्य सीयस्ताः उद्दूपाये ॥
 उत्तराणेन यज्ञो उत्तराः उद्दूपायाय ॥ ए उत्तरानो नाय ए प्रकारकः उत्तरालाके लेव ॥ उत्तरान्येन्यस्ति
 उत्तराः उद्दूपायेन्यस्ति उद्दूपायेन्यस्ति ॥ उत्तरायेन्यस्ति उत्तरायेन्यस्ति ॥ उत्तरायेन्यस्ति ॥
 उद्दूपायेन्यस्ति उद्दूपायेन्यस्ति ॥ उत्तरायेन्यस्ति उत्तरायेन्यस्ति ॥ उत्तरायेन्यस्ति ॥ उत्तरायेन्यस्ति ॥
 उद्दूपायेन्यस्ति उद्दूपायेन्यस्ति ॥ उत्तरायेन्यस्ति उत्तरायेन्यस्ति ॥ उत्तरायेन्यस्ति ॥ उत्तरायेन्यस्ति ॥
 उद्दूपायेन्यस्ति उद्दूपायेन्यस्ति ॥ उत्तरायेन्यस्ति उत्तरायेन्यस्ति ॥ उत्तरायेन्यस्ति ॥ उत्तरायेन्यस्ति ॥

मः सुसमनाक्षरयेऽति॒ । एकद्वौषि॒ । उच्चारिः॒ । उच्चित्येऽप्यन्नयेनमः॒ ॥ उत्तिमापूर्वज्ञानयात्॒ ॥ ईशानोऽप्य
ल्लृष्टा॒ । ईशजातयेऽप्यात् । अनुष्ठानयेऽप्य॒ । ईशन्द्रियः॒ । अनुष्ठानयेऽप्यात् । उद्दीप्तये॒
उत्तमायुज्ज्वात् । उद्दीप्तये॒ ॥ ईशानोऽप्यात्मवृत्तात्॒ ॥ उद्दीप्तमात्मजनयन्तुद्वाप्तान्तिस्फुलाप्तम
योगदन्तिजानोमदेष्यमुड्डान्तुशानाधिश्वर्गमात्रलभृतेष्वनः॒ । उद्दीप्तात्मित्यात्॒
सहित्वा॒ ॥ ईशजानोऽप्यद्वृप्तमात्मिदानं॒ । व्याज्ञाद्वौषित्युत्तिः॒ । कल्पयात्मित्याज्ञात्मित्यां॒ सर्वत्रौषित्वं॒ काषे
सर्वात्मामात्॒ । उपतिज्ञयेयः॒ । भ्रातृः॒ ॥ उद्दीप्तेऽप्यात्॒ ॥ उद्दीप्तेऽप्यात्॒ ॥ उद्दीप्तेऽप्यात्॒ ॥
आगं॒ । उद्दीप्तेऽप्यात्॒ ॥ उद्दीप्तेऽप्यात्॒ ॥ उद्दीप्तेऽप्यात्॒ ॥ उद्दीप्तेऽप्यात्॒ ॥ उद्दीप्तेऽप्यात्॒ ॥ उद्दीप्तेऽप्यात्॒ ॥

मिद्युत्तमात् प्रजापतिदेवता अस्मकजगत्यभीम्यस्मकदेवमर्हात्यस्मद्देवता ॥ ५ गणोत्तिर्जिष्ठेवायेष्टस्य
उमन्नं वैदिकमन्त्रेनाधिमन्त्रयेत् ॥ उमन्नपातेऽमन्नमन्नमीषम्यस्त्रियां ॥ प्रप्रदातासंतातिष्ठुड्डित्ता
ग्नोर्योहि विप्रदेवत्यस्मदेविस्मकमनेत्तातः ॥ ६ उम्मद्वालस्त्रियनमस्त्रियाः ॥ उत्तरानानार्दित्तास्त्रिया
स्त्री ७६ नांश्चमोऽप्यर्थादिक्रमेनदद्यात् ॥ उत्तरायनमः उक्तमायनमः उक्तक्षायनमः उद्यदत्तायनमः इत्येति
उत्तरायनयायनमः ८३ः उत्तरायनजनार्दनः प्रोफ्तां जाग्निज्ञाम्प्राक्षायित्ता ॥ ७४ः उत्तरायनम्युव
न्त्तुत्तिर्जिष्ठेवायेष्टस्य ॥ उत्तरायनम्युवत्तिर्जिष्ठेवायेष्टस्य ॥ उत्तरायनम्युवत्तिर्जिष्ठेवायेष्टस्य
स्त्रीस्त्रुलितिः ॥ उत्तरायनम्युवत्तिर्जिष्ठेवायेष्टस्य ॥ उत्तरायनम्युवत्तिर्जिष्ठेवायेष्टस्य ॥ उत्तराय

कुम्हास्त्राण्डेशनिमस्त्रिलाङ्गसङ्कमित्रमया द्विसिंहानोर्यजुर्बग्नमयानोर्येतिर्येषत् भागः तदमन्त्र
ये ॥ कुर्येतेजत् वक्तव्येसर्वम् । यज्ञियाऽपासाधारितामशान्तृतिर्वायाऽपवित्रोत्तिष्ठु विष्णेश्वरक्तं
नुमकत् ४संकृताऽभागः । तदर्थकनायुपविष्ठुवेविष्णेश्वोदेवेष्टोमकृत्याऽग्नकृत्यै ॥ ३५५.
उमस्त्रक्तमलाममध्यादविष्म । विमष्टिमृत्युमायमावयमादिश्चत्तेवानान्तसोमदिश्चेष्टामस्त्राग्ना त्वं
क्षुक्तनायु ॥ उपजातेयेस्ताग्ना तदप्रज्ञात्यायु ॥ ३५६. प्रव । प्राप्त्याचम्य ॥ ३५७. प्रजापतिर्वदेवतायुप्रवदा
त्रायनमः तदायादि । उपसेदिश्चादिविष्ठुक्तमृत्युनिष्ठोयेयकृत्याऽप्त्यानेत्युप । अप्त्यु
त्रायनम् त्रायनम् । उपसेदिश्चादिविष्ठुक्तमृत्युनिष्ठोयेयकृत्याऽप्त्यानेत्युप । अप्त्यु

मानुषासंसाराद्यना ॥ ७७ ॥ तु जेदिहादिविष्णुर्षिगोपायुक्तमधीमनायु
ममाम्बद्यजे ॥ ७७ ॥ मानुषासंसाराद्यना ॥ तु जेदिहादिविष्णुर्षिगोपायुक्तमधीमनायु
या श्रवकजोग्यमीमांशुकरदेवभावः आत्मद्वयामनकर्मनः मानुषासंसाराद्यना ॥ ७८ ॥ अमापुडाकमन
मुक्तजोग्यः श्रीश्रवकदेवभावाम्बद्यजे ॥ ७८ ॥ श्रवील्लिविष्णुर्षिगोपायुक्तमधीमनायु
उविष्णोउवेसर्वसेवेऽप्सरजेत्यायां लक्ष्मेत्यायां लक्ष्मेत्यायां लक्ष्मेत्यायां लक्ष्मेत्यायु
षाले रामादिष्ट समासेष्टुर्वेन्द्रुचक्षयास्ते ॥ पूर्ववाषेचक्षुष्टिष्ठित्विष्णुर्षिगोपायुक्तमधीमनायु ॥ ७९ ॥ श्रो
तेवत्तिष्ठित्विष्णुर्षिगोपायुक्तमधीमनायु ॥ श्रवील्लिविष्णुर्षिगोपायुक्तमधीमनायु ॥
वक्त्वानि ॥ तत्पूर्वकिंदिनेऽप्तिवास्ता ॥ उपस्थित्विष्णुर्षिगोपायुक्तमधीमनायु ॥

प्रसादम् सकलवश्चनिष्ठामये ॥ अस्त्रेकीषः इतः श्वश्रामये ॥ अतोऽपुक्तं निष्ठा किञ्चिद्दन्तं धर्मा
दद्यात् ॥ उच्चप्रतिनिधिकं द्योषवदेवात्माप्रियो विषदो निष्ठा ॥ गषां प्रमो प्रदी
यत् ॥ गतायामकं मात्रमात्रमूलकदद्यात् ॥ ७५ ॥ निष्ठाय ग्रेष्वर्णाय एव लिकं श्वश्रामा ॥ निष्ठापता
दुः श्रावणिकं क्रोतुश्वश्रामाकामासः ल्लाङ्गेत् ॥ ७६ ॥ निष्ठाय लग्नमात्राय श्वश्रामात् अतिरिक्त
उत्तिष्ठतिगिर्वाहृष्टौ ॥ ७७ ॥ ईप्रजापति देवात्माः गर्वश्वर्णाय तेजोः उत्तिष्ठति ईप्रेष्टि
श्वश्रामामजो वेष्या धृत्यान्तेष्यः अप्यक्षो ग्राम्यम् श्वश्रामाम् कदम्बर्णो श्वश्रामाम
कृमीनिष्ठामयिकानिश्वविषायेऽप्यानि प्रजापति देवतानि मध्यमानानि श्वश्रामकर्णो श्वश्रामप्रदी

२१७
उवेदादेवानं त्रिप्युमासर्थः प्रथमोऽप्यश्चाश्रद्धेत् ॥ १ ॥ क्रांतिकर्मासिकमेवाकाय वा ग्रन्थोक्तमा
क्रितमन्तवाजन ॥ जाग्रिकवन ॥ २ ॥ उमिक्षुनिविसिक्षु निर्देशिक्षु फन्त्रिचक्रनिचक्रवयप्रस्त्रेत्तेजो
त्रिप्युषिकित्तुवाह ॥ देवदर्शन ॥ ३ ॥ उक्तजननयोक्तमाचार्यानुलोकात्तिविस्त्रेदेवाविद्यावकायग्रन्थ
माप्तेऽचक्षुदक्षिना॑ एवुपदर्शन ॥ ४ ॥ ५ ॥ उत्तुषसिध्वद्युक्ते॒ त्वा॒ यामान्यैर्विद्युक्ते॒ यं॒ य ॥ तुर्काम ॥
फलदान ॥ ६ ॥ लिनीर्घाफलाप्याश्वलाग्राङ्गुलिनीर्घाफलात्तिविस्त्रेदेवाविद्यावकायग्रन्थ
श्वादान ॥ ७ ॥ ८ ॥ उत्तुमत्तेजोत्तेवस्त्रदेवाप्याश्वल ॥ कर्णात्तिविद्यावकायग्रन्थः अंत्या
माकृतः शकलासः निलकामः मक्षनिष्ठेभवत्तीये विस्त्रिष्ठानां १०८८३ ॥ ९ ॥ दर्शनदान ॥ १ ॥ उत्तेजो

कुरुठादमन्निमित्याग्निशानः ॥ उजाटेवायमित्यजग्यायन्निशानः कुमोउननामाग्नयेनमः जातिमप्यत्था ॥
अस्मवेषनः पुरुषसदिश्चादिविष्वयं विश्विनोपायः क्रमधीशानः प्रमुकं जोयस्यमण्डेयस्यस्त्रियस्पकं दद्यस्मानः तु ता
क्षेत्रवेषनः पुरुषसदिश्चादिविष्वयं विश्विनोपायः क्रमधीशानः प्रमुकं जोयस्यमण्डेयस्यस्त्रियस्पकं दद्यस्मानः तु ता
क्षेत्रवेषनः पुरुषसदिश्चादिविष्वयं विश्विनोपायः क्रमधीशानः प्रमुकं जोयस्यमण्डेयस्यस्त्रियस्पकं दद्यस्मानः तु ता
क्षेत्रवेषनः पुरुषसदिश्चादिविष्वयं विश्विनोपायः क्रमधीशानः प्रमुकं जोयस्यमण्डेयस्यस्त्रियस्पकं दद्यस्मानः तु ता

धर्मानः प्रथयत्तमिष्ठिसर्वास्त्रमः ॥ उपेक्षिः प्रनिराहानिधियः ॥ द्युनः उत्तरिष्ठिः प्रस्त्रिकापौत्रिष्ठ
देहोषद्योषिष्ठिः काषत्तजावधः ॥ रोमाकल्पः लक्ष्मीः ॥ अः समन्वाह्यायेष्ठिः वक्त्रभूमोत्तिः ॥ गो
धनामान्नयेनमः उत्तिसम्पूर्णाशक्तयाऽ ॥ धैर्यालाभ्यग्रावम्भः ॥ उत्तरिष्ठास्त्रयस्त्राः ॥ उद्धुप्रताक्षये
उत्तरिष्ठायस्त्राः उद्धुमिष्ठाय ॥ उत्तरिष्ठायस्त्राः उद्धुमन्नयस्त्राः ॥ उद्धुमेमाय ॥ उत्तुपः स्त्राः ॥
उद्धुप उत्तुप उत्तरिष्ठाय ॥ उत्तरिष्ठाय ॥ उत्तरिष्ठाय ॥ उत्तरिष्ठाय ॥ उत्तरिष्ठाय ॥ उत्तरिष्ठाय ॥
वयामिसीम्बा धीम्बाविष्ठिः अः उत्तरिष्ठाय ॥ उत्तरिष्ठाय ॥ उत्तरिष्ठाय ॥ उत्तरिष्ठाय ॥ उत्तरिष्ठाय ॥
उत्तरिष्ठाय ॥ उत्तरिष्ठाय ॥ उत्तरिष्ठाय ॥ उत्तरिष्ठाय ॥ उत्तरिष्ठाय ॥ उत्तरिष्ठाय ॥ उत्तरिष्ठाय ॥

८५३
१ पवित्रः चित्रा ॥ अस्ति निर्वायः प्रनीतो जले नश्च च प्रवनः ॥ अविष्टः उत्तिक्षात् इति लोकेवनः याम दम्भु श्वच्छ ॥
श्वाम्बनाम कार्त्तुष्यां जलो द्विक्षानः ॥ उजले नामा दिग्द्यु ठानं प्रोक्षनः ॥ प्रमो निर्वायः ॥ इति लोक्यु गायिश्व
यनः ॥ शाक ईद्यु दूता पवित्रा लद्विष्ट्रा प्राप्तनः ॥ ए मास्त्रः शुनव लोक्यु क्षु ॥ शर्वोपाम श्वच्छः प्राप्तनः ॥ क्षु
शययेन मृत्यु द्वारा ॥ शुनव श्राम्बुलः श्वच्छं सम्मानः ॥ क्रमान लोक्यु क्षु प्रनीतो जले नश्च याम दम्भु श्वच्छः प्राप्तनः
प्रमो निदध्यात् ॥ इति लोक्यु गायिश्वम तार्थ ॥ पवित्रः धृश्वाद्यु गायिश्वत्प्रेवनः लोक्यु नीत्यो लोकेवन श्वच्छ
श्वाम्बन एव विष्टः निर्वाय वाम दम्भु ईद्यु शवन क्रमाद्यानः ॥ उत्तिक्षात् श्वाम्बन लोक्यु गायिश्वत्प्रेवन ॥ ८५४ः लो
क्यु नीत्यो लोकेवन श्वच्छ शवनः ॥ ईद्यु श्वाम्बन लोक्यु गायिश्वत्प्रेवनः ॥ उत्तिक्षात् श्वच्छ शवनः ॥ लो

कर्मप्राप्तानाय पूर्वानुवयः अस्तकजोप्रभावमेवाभ्युप्राप्तकर्मनः अत्रेतद्वाक्यनिर्मित्यकर्ता
मर्मनः प्रतिष्ठामान्दक्षिणां उद्दीप्तात् प्राप्तिकर्ता प्राप्तकर्ता श्रीभगवत्प्रभावमात्रमात्रतये
एवः सम्भातः क्रमावः वृत्तवास्त्रोद्युनः लविष्यत्यावात् जहामात्रायजमानदक्षिणात्यविजिति ॥ १३३:

श्रीलक्ष्मणदक्षिणात्यविजिति ॥ उत्तरध्वनयाय ईदक्षेत्रदित्यक्रमानवल । १३४ श्रुतपूर्वदधिनवनीया
श्रावमिति ३३ श्रुतोप्रमित्य ॥ क्रमांस्त्रिविभाग्या ॥ तेजेजलेनदक्षिणलाभः श्रेमयति ॥ उत्तमविद्याप्रसुता
देव्यमाप्तं दक्षु तेजस्त्रियां दीर्घास्त्रायवलाय वर्त्तते ॥ एवं गच्छ मलाभः ईउषलाभः क्षेमयित्वा ॥ १३५ः क्रम
कोकण्टकेन वक्षी ॥ दक्षिणश्चाभाजः प्रियाविभुत्या ॥ एवं गच्छ मलाभास्त्राप्रियाविभुत्या ॥ दक्षिणं

परिमाणा ५ ओदमन्नोवक्तव्याः ॥ उभयांश्चान्नेऽनन्तिसंभवाभस्त्रमित्यमयाऽयजित्यानेष्टुम्भिर्गत्वा
यानोर्धित्येषज्ञमार्हः ॥ ओदमन्नये ॥ उधोलमत् वक्तैर्य सर्वाः प्रतिद्युत्यालाक्षित्वामगत्वास्त्रित्यान्तु
सतित्वात्प्रिक्षुपित्त्वेष्ट्रम्भन्तः मक्तः मक्ताः मार्हाः ओदमन्नयेऽपित्त्वेष्ट्रम्भन्तवेत्त्वेष्ट्रम्भन्तः मक्तुः ३४
उद्युम्भवक्तव्यासमम्भाद्यायिम् विम्भिर्मृश्यायावयमादित्प्रतित्वानाज्ञान्यादीत्येष्ट्रम्भार्हाः ॥ क
इर्म्भवक्तव्ये ५ उपजालत्येष्ट्रम्भाः ओदमन्नयेष्ट्रम्भार्हाः ओदमन्नयेष्ट्रम्भार्हाः
त्वतः संभवं श्रुत्यात्मम् ॥ ६ प्रजालिदेवायापृष्ठलाप्यानन्तः ॥ ७ असेवित्वादिवित्त्वेष्ट्रम्भित्वाय

४२

एयुषं ॥ मशवाग्नयः पृष्ठीः ॥ उत्तरुषप्रगमाजः ॥ ईर्येन्द्रियस्तादिवः ॥ ज्ञाकमश्चादिसूक्ष्मः ॥ १९नं तदा
 मिर्तमानात्मौत्तरेऽवौवायः प्रस्त्रोक्यायः पृष्ठे ॥ मशवाग्नयः पृष्ठीः प्राचिन्म ॥ उत्तः सिवसिश्रुद्रिक्षिनः कुरु ॥
 धामयति ॥ उर्यक्षुरेन्द्रमज्जाप्ताप्तेन्द्रमावद्यायपति ॥ केमाक्षिक्षिसिवोमाम्यात् प्रमोष्टोः सञ्चालेन्द्रि-
 पृष्ठीः ॥ ७३ः तेनेवज्ञलेन्द्रियस्त्रेमयिनः ॥ अविद्यायः कुरु ॥ प्रयत्नति ॥ ईक्षुरः नविवर्णं तेनान्तिः सम्भु-
 सिवोयपनः काम्यत ॥ ७४ः सकेमः तद्यामयिति ॥ रस्त्रादिनाक्षुरितः नोच्छेन्द्रेन्द्रियकान्त्रुक्तयोर्यानि-
 दध्यात् ॥ ईप्रजाप्तिर्दीप्तेऽप्यानववायनेऽप्यानमः ॥ ईत्तर्सीदिहादियमानामात्मायेऽप्यादिमानेभ्यः ॥
 वशक्तोयस्यमप्येष्यस्याम्बुद्धकदेवभर्मनः ॥ नवानां ग्रन्थानां प्रीतये एतानिनववायः नानियात्तामतीतात्त्वात्

अग्रमधार्मिति एव उत्तरविद्याय स्वयं विद्येमनुष्टिः २ प्रवर्मनस्तज्ज्ञये वाच्चिमधार्मिति उत्तर
तज्ज्ञयेच वर्णिति १ २ असामक्षयं उच्छाप्ति २ उच्चिवानामासिस्त्रितिस्त्रिलित्तिनमस्त्रिमामास्त्रिस उत्तर
मन्त्रेन ३ असादद्विनिधानकेसोऽस्त्रिमक्षयं नायति ४ ५ उनिवर्तयाम्याम्बुद्धेनाभ्यायः प्रजाननायायः प्रेषणा
सायायनप्रजास्त्रायस्ववीक्षयः ६ एवं वाच्चिमधार्मेष्व उत्तरानेष्व उत्तरानेष्व उत्तरानेष्व
दद्विनिप्रवर्मनाम ७ ८ उत्तरेनावदसेविताम्बुद्धेन सोममध्यात्मावक्तनम्याविद्वान्तेन ९ इत्यानोवत्तेन
मास्याय वदपश्चिमाम एव राज्ञिति प्रस्त्रियो मयीप्रस्त्रियो उत्तरेष्व इत्यानेत्रीम् वित्ति १० ११ अपवर्मनस्त्रायः सुक्षीप्रति
य १२ एवः वाच्चिमधार्मनाम १३ १४ उत्कम्यनमध्यायः उत्तरानेष्व उत्तरानेष्व उत्तरानेष्व १५ उत्तरानेष्व

लीतये प्रतानि नवद्युना नियत्तो अवीताद्युपकरणामेतानि प्रज्ञानात् देवतानि सदाऽङ्गनानि आम्रकर्णो ए ।
 श्रीआम्रकर्णदेवमार्गस्त्रमेत्ये ॥५३॥ ज्ञान्तुष्टामः सादृक्नां एत्तमोद्याद्यिवक्तुष्टामेष्टाय
 क्रमप्रीत्यानायुक्तः ॥ अम्रकर्णो एव मार्गस्त्रमेत्ये श्रीआम्रकर्णदेवमार्गः दुःकरणकर्त्तव्यकर्मनाः प्रति
 छार्मान्दक्षिनां काक्षनः ॥ ग्लाँश्रीआम्रकर्णोः श्रीआम्रकर्णदेवमार्गस्त्रमेत्ये ॥५४॥ पूर्वांश्चातिष्ठानी
 विसञ्जनादि ॥ अमाविद्याषस्त्र ॥ विद्याषस्त्रेत्यक्तमेष्टामर्ग्यमध्युक्ताक्षरे ॥ एत्याप्यग्निमार्गे
 शाहस्राचिपास्त्रास्त्राभ्याम् ॥ विद्याषस्त्रेत्यक्तमात्रेष्टावित्यमेव ॥ एष वृष्टुमीलक्षद्वौ यथोदौ शौचद्वौ ॥ पु
 रतिवर्षमीलप्रस्त्रायमांसंनिष्टये ॥ ॥ मिश्वनयवतिमीलेचालजेयुललघेष्टनमृतमृतयोगः श्री

यनोपेतनि प्रजापतिदेवतानि सद्गुरुनिश्चयकरणाय ॥ श्रीमूर्खकदेवसमाहित्यस्तेषाम् ॥ १ श्रमक
विवेधः ॥ उत्तरायेवर्षेन क्रमियाविश्वनक्तये तिमो प्रवृद्धाटेजनसति ॥ नवग्राहनं दिवालोक्य महाकृष्ण
इति ॥ प्रदीपायोगेन ॥ अथ ॥ वास्तुदेवं प्रकृतोपत्तायेन वृज येऽ ॥ उत्तरायात् क्रमाय ॥ वासो धूतः ॥ विविधा-
य ॥ मातायामानित्यमहीयित्वा ॥ उक्तकृत्यां प्राप्त्येषां कर्त्तृत्वेदनीयमविषक्त्येनामः ॥ गुरुकृष्ण
क्षेत्रं उम्भार्ति ॥ अदितिभूमीप्लाता स ॥ लोकैः ॥ आनापेषाऽङ्गुष्ठेन ॥ उत्तिकृमित्यमन्त्यन्यानित्यामार्देवयेऽ
पव ॥ उक्तकृत्यां मितिवामकुर्वते ॥ उप्रजापतिदेवतेषानवतायनेषानमः ॥ उत्तमेदित्यादिष्यमानाम
नो येषां प्राप्तिमानेऽप्यमूर्खकरणात्यधार्मत्वयः ॥ श्रीमूर्खकदेवसमाहित्यः ॥ एषु विवेकमानिनवानं प्रशान्तं

अस्तक नो यः स्त्री आस्तक देव मर्मा रूप गुद्ध ज्ञे । अतां शब्दान् ॥ १ ॥ * पश्चमठन नयनं एव इष्ट
मेष्ट अष्ट मेष्ट या अष्ट्री अन लो अन यनं ॥ एक दृग्भैर विष्णु विसो द्वादृश विसेषे पश्चमठन ये अष्ट
वन ये ये उक्तु के नु पूष्या छिनी वेव तो यु ॥ वारेषु उक्तु काकु ईश्वर विनांज्ञ यो विलोक्ति विष्णु वावक्तः ॥
अन धाय तिमि शक्ता सप्तमी क्रुप ये यो दृग्भौ ॥ विष्टि शक्ता अमा किं क्रुप ता अता विष्टि विष्टि वात
अप्तु उषा यु ने वद्या दिक्षु द्वै ॥ अप्तु वद्या दिक्षु द्वै ॥ अतः वक्तु देव ता अमृदा ॥ ईश्वर विलोक्ति
अस्तक नो यः पश्चमप्तु या अष्ट्री आस्तक देव मर्मा नः उलन यन वेदावस्तु समावस्तु नक मासु उपक्रुति विलोक्ति विलोक्ति
या दि वक्तु दमाप्तु वजावस्तु या अष्ट्री आस्तक नो यः स्त्री आस्तक देव मर्मा रूप गुद्ध ज्ञे ॥ प्रतिता नै ॥

नवजग्नान
साक्षात्मकानः ॥ अथनमत्तादिदेवाः सप्तुया प्रपदीशाशोलनः च या पूर्वदेवनार्थं नवजग्नान
दीपालानवाग्रदेवक्त्वं सप्तुया ॥ सषस्त्रीकृजः पृथिव्याः सषस्त्रीमनिविस्त्रोत्तमः सषस्त्री
सप्तस्त्रियोदस्त्रेभ्यो महिति ॥ उत्तमत्तेन सप्तुया देवदेवो क्षत्रियो च पृजः ॥ अतः सप्तस्त्रीकृ
मावः वासोप्त्वं लाभिधाय ॥ अकाषाद्विक्काषात्त्रायक्त्वानिलिङ्गिया ॥ लिङ्गिताक्त्वाशोलाविलोक्त्वाः
कृष्णीकृत्पृजः ॥ उत्तमत्तेजस्त्रीकृत्तमाप्तः सषस्त्रीपृजः यित्वा ॥ लिङ्गिताक्त्वाशोलाविलोक्त्वाः
लाहयेऽप्तः अतः लाभित्त्वासंसाद्विलोक्त्वान्विमानामत्तेजो त्रित्तानेभ्यः लिङ्गिताक्त्वाः
एवमत्तेज्यस्त्रीत्यस्त्रक्त्वेवत्तमानः उत्तमत्तेज्याष्टुक्त्वमनः लाभित्त्वासंकाष्ठनः सलाभ्यः

চার্যসানি ॥ গতোমানবকঃ শুক্লবাসৈঃ অবিধিময়তি ॥ অত্যাচার্যেন্দুতি ॥ উত্তোলনবক্ষঃ অবিধিবিহীন
গতোমানবকঃ উপবিদ্যুতী ॥ অত্যুগ্রাম্যগতনীয়োমন্ত্র ॥ উত্তীর্ণেন্দ্রায়ৈশু অবিধিময়পর্যবেক্ষণব
দৰ্বামায়ুধেন্দী প্রায়ুক্ত্যবন্ধুবৃষ্টিভে গতোমানবক অভিক্ষিচমনঃ ॥ গতোমৌক্তিক্যত্বাং মেজনলাং মানবক স্বাক্ষৰ
চিত্তদেশে প্রমত্তিপ্রস্তাং বৰ্ণনাতি ॥ অগ্রমানবক মদনীয়ঃ ॥ উত্তোল্যঃ ইকঙ্কং গবিবাহীমানবকঃ ॥ অবিধিমুনতীর্ণ
ক্ষাজাতপ্রানামানাখ্যা মুনমাদধিনামাসদ্বৈশ্বর্যসামেজনলেয়ঃ ॥ উত্তুবাসবাস্তোভিয়ন্তু শৌর্ণ্যবধূতি ॥
গতোবামক ক্ষেত্রকাং শিদ্বিত্তিকাং নিবেশয়তি ॥ অত্যাচার্যেন্দনীয়ঃ ॥ উত্তোল্যাপবীতঃ অবিধিপ্রতিবেশ
গতোবামক প্রতিবেশন্তু ॥ ক্ষায়ুষ্মানস্তু প্রতিমুক্ত্যস্তু প্রতিমুক্ত্যস্তু প্রতিমুক্ত্যস্তু

उत्तिष्ठक्षिप्राकृदिकः समाप्त ॥ अत्यनवपत्तादिदेवाः समृद्धा ॥ उप्रजलिदेवतेऽप्यविष्यायोनमः ॥
उत्तसेदिग्नादियग्नानामनोदेऽप्यविष्यायोनमः ॥ ग्रामकर्जोप्रभामनुष्टुप्तीश्चामुकदेवममीनः ॥ उपनयनवेदायस्तु
ग्रामकर्जनकमीम्ब्राह्मण्डोनग्निकामिश्विष्यायोनानिप्रजागतिदेवतानिसद्भिर्नानिश्विष्यामुकर्जोयः ॥ श्रीश्विष्यामुकदेवग
मात्रमन्तेष्टिः ॥ ॥ उत्तदेवायमित्याऽप्यवेदादेवतेऽप्यविष्युतप्रजाननः ॥ उत्तविष्यामनः ॥ उत्तविष्याम
प्रायाग्नेनमः ॥ उत्तिसमृद्धाद्यत्तोद्योत्तिष्याः ॥ मञ्जिलशूकरकः ॥ मानवकः ॥ शूलिताग्नेत्तिष्यमेश्वाचार्घ्यद्विक्षिणे
श्वास्त्रालयति ॥ ७७ः ॥ क्रमशुभ्रमाचान्तः ॥ वक्षम्प्रजामिक्षमायः ॥ श्वाचार्घ्योवद्युति ॥ ॥ ४ ॥ उप्रजाचर्घ्यमार्गामितिष्टिः
एततः क्रमावः श्वाच ॥ उप्रजाचर्घ्यमार्गां ॥ पुनर्श्वाचार्घ्य ॥ उप्रजाचर्घ्यमार्गामितिष्टिः ॥ मानवकः ॥ उप्रजा

स्तुतिशास्त्राच्छान्ति ॥ शुनकोनामाग्नि ॥ क्रमायः श्रीश्वरकद्यमार्गांश्चेष्टा ॥ जटिश्वराः ॥ शुनषाचार्यः अच्छान्ति ॥
श्वरः अश्वाचार्यांश्चेष्टा ॥ गा उषाः शतिमानवकोनोचमाने ॥ शुनषाचार्यः अच्छान्ति ॥ उत्तोलन्त्याश्वाचार्यांश्च
शिष्याचार्यांश्वाचार्यांश्वाचार्यः श्रीश्वरकद्यमार्गांश्चेष्टा ॥ अत्रैकमात्रं प्रत्ययः लभिद्दायाचार्यः ॥ उत्प्रजापतयेत्वा
लभिद्दायामि देवैरासविद्येलभिद्दायाद्वाऽस्त्रायेविभिःश्वालभिद्दायामि क्षेत्राचार्यांश्वालभिद्दायामि
विष्णेऽप्यश्वादेवेष्टः लभिद्दायामि सर्वेषाःश्वाप्रत्ययःलभिद्दायामि विष्णु ॥ गतोमानवकोश्वान्निःप्रद्युम्नि
गोप्याचार्यांश्वान्निःप्रद्युम्निविभिश्वान्निः
गोप्यःक्रमात्मिकांश्वान्निः ॥ एव प्रथमं वशनः ॥ उत्तोलन्त्याश्वान्निविभिश्वान्निः
गोप्यःक्रमात्मिकांश्वान्निः श्रीश्वरकद्यमार्गांश्चेष्टा ॥ उत्तोलन्त्याश्वान्निविभिश्वान्निः

अयमानवक्तव्यदीयः ॥ उमिष्युचक्षुक्षयन्विनीयः रत्नोजाजस्त्रिविषयुष्मा ॥ अनाहत्संसनविष्टिः परिदृश्यति ॥
दर्शयः ॥ एतः लादादिकेषमूलादधिप्रमानं पतासदनुप्रयत्नति ॥ अयमानवक्तव्यदीयः ॥ उत्थामेदद्वृत्तापत्त
देवायुसोम्यविष्टम्यांमर्गज्ञनाद्यन्वायुषेष्टर्जनेष्टर्जवट्सायुतातिगच्छति ॥ अयाचार्य ४-स्त्रायुमकुडिंउ^१
लेनपृष्ठयित्वा ॥ तेजलेनमानवक्तव्यान्वृतिःपृष्ठयति ॥ उत्थामेदिक्षाउत्थामेवासिवः उत्थामेवासिवः
उत्थामेवासिवःप्रेषंदति ॥ उत्थामेवासिवःप्रेषंदति ॥ तेजमानवक्तव्यान्वृत्तमृदीक्षात् ॥ उत्थामेवासिवः ॥
उत्थामेवासिवःमानवक्तव्यान्वृत्तमृदीक्षाति ॥ उत्थामेवासिवःतेजसदयःदर्शामिग्न
चित्तमनुचित्तव्युपक्षममवाच्येकमनायुष्मा उत्थामेवासिवनियुनक्षमाः ॥ एतः क्रमायमनुदिग्निन्युप

ग्नः दृष्टवान् ताम् ॥ पतिष्ठृत्या दृष्टस्य विकल्पेन ॥ प्रोक्तं नीजलोकेन कुरु च अपेक्षये निश्चयः वाम
हस्ते उपर्यवनक्तुमाद्यान् ॥ एतद्योग्यस्त्रियो मग्ने समिलयः प्रक्रियः ॥ ३७ः आकृतिं नीजलेनाग्निपथ्युम्हन् ॥ प
कुरु प्रोक्तं देवः प्रदिस्तो ग्रसकी प्रक्ती इति ॥ सर्वतोऽप्यन्तः संप्रवर्ततः सज्जनिष्यमानः प्रत्यक्ष्यनास्ति शृणु
सर्वज्ञेन्नमः ॥ उपर्यविषयं ब्रह्मोऽप्यनिश्चयः पूर्णान् ॥ उत्तीर्ण्य सर्वं प्राणिकास्त्रीति सुकृते दीपेन्द्री
चिर्द्वयं वृजितात् ॥ देवाकरणं वर्षीसात् समन्वयाये ईशः वर्षीयोषिं च जटातिः ॥ उत्तीर्ण्य वृजितात्
स्त्रयेनमः उत्तीर्ण्य ईश ॥ ईशलोक्य वृजितात् प्रदीकृतुम् वृक्षयाः ॥ उत्तीर्ण्य वृजितात् उद्दृष्टिं प्रजान्ति
ये उत्तीर्ण्य वृजितात् ॥ उत्तीर्ण्य वृजितात् ॥ उत्तीर्ण्य वृजितात् ॥ उत्तीर्ण्य वृजितात् ॥ उत्तीर्ण्य वृजितात्

मात्राचार्यीयकर्मकर्तुः इश्वरुगोप्यः श्रीश्रवकदेवमात्राम् ॥ इनेत्तुत्तेनित्तः पूर्वाद्यथासादन्
प्रनीताग्रामजलेनपूषन् ॥ क्रौंकस्त्रिप्रियभूषणः एवमात्रदेवनिः उदादिः ॥ उद्धायः उक्तद्वाः ॥
देवकर्त्तुः एवमा उदास एवेजापतिः ॥ उत्तः क्षेदनक्रौंकः लविष्ठा छिह्नाकृतिनिधियः प्रवित्ता
जलेनकृच्छृष्टुपूषनः ॥ लविष्ठेनउज्जलेनसेवनः वामप्रस्त्रेभृत्यः उद्धारामिकार्थुष्ट्रायांउज्जलोद्दिश
नः ॥ एवजलेनामाप्तिप्रधानांप्रोक्षनः ॥ प्रमोनिधिनः ॥ अग्नोऽज्ञातायिध्ययः ॥ लाकेष्टुत्तेपूता
लविजालद्विधामनः ॥ उमनिःपुनरज्ञोक्तिष्ठा अर्धीस्त्रः अव्युप्रवलनः श्रुताप्येनप्रसाद्य
स्त्रप्राप्त्वः अव्युप्रसाद्य ॥ क्रौंकसानज्ञोक्तिष्ठा प्रनीताजलेनकृतमधुक्षु पूतः प्रत्यपूर्वोनिधिर्गता

गवानामसोऽयद्येस्त्रिवृक्षः भागः स्वात्मा उपर्युक्तवाय ॥ उत्पत्तान्तर्यामाहः जन्मं प्रजावत्येः
भूम्भूयेस्त्रिवृक्तज्ञातः जन्ममयेस्त्रिवृक्तज्ञते ॥ ३३ः संश्वरं अभ्याच्यात्याच्य ॥ कृमायमानुमासन्
कषेति ॥ एतायामदेऽ ॥ उत्पत्ताचार्थसि ॥ उत्पत्तामानवकोवदेऽ ॥ उत्पत्ताचार्थमानि ॥ एवं शक्तय
अवोऽवानीन् उत्पत्तमानि कर्मकात् उक्तवानि ॥ मादिवास्त्रमात्राउत्तरस्त्रमानि ॥ वाक्यं यत् उत्पत्तानि
मामिदिमार्थेति ॥ उत्पत्ताधीनि ॥ तुलोऽप्यन्नेकत्वतःः प्रत्यक्षमायाचार्यचयन्त्रयोर्मासः एव त्रिवृक्त
मूलस्त्रिवृक्तः ॥ एकेषांमात्रामेव त्रिवृक्तिविश्वाते ॥ उत्तिविश्वायाऽत्रिवृक्तमात्रात् एव
त्रिवृक्तस्त्रिवृक्तः सर्वाक्तवृक्तयेऽस्त्रिवृक्तयन्ति ॥ गद्यानुमासतः ॥ जायनीस्त्रिवृक्तिस्त्रिवृक्तिः ॥ शम्भा

उपःस्तावः उद्दृपः उपुवः स्तावा उद्दृपः उपः स्तावः उद्दृपः ॥ उपनोऽव्यवहरन्महस्ति विद्वान्देवमहेला
अवयासीमीक्षाः परिक्षेपात्रिश्चित्तमः सोवत्तु चानोविस्तारेषां सिद्धमन्त्रमास्त्रेहा ॥ उद्दमन्त्रित्वनाथां
उपनोऽव्यवहरेष्वदेवीनिक्षेपात्मार्क्षमोर्ध्वं क्षेपात्मावद्वावकन्त्वानेष्वात्मापूर्वोक्तमन्त्रवेनव
विस्तारां उद्दमन्त्रित्वनाथां ॥ उपनोऽव्यवहरेष्वन्तिः मन्त्रिलक्ष्मस्त्रमित्वमयात्मानोष्टुक्त्वा
प्राप्तयानोष्टुक्त्वमित्वेषज्जप्तस्त्राहाः ॥ उद्दमन्त्रये ॥ उपेतेषत्वक्त्वन्त्रयेषत्वम् परिक्षेपाः विद्वान्म
शन्तः उपनोऽव्यवहरेष्वन्तिः स्त्रमक्त्वमक्त्वः स्त्रक्त्वस्त्राहाः उद्दमन्त्रित्वनाथां सविद्वेष्विक्त्ववेष्विक्त्वे
सोदेवेष्वामक्त्वः स्त्रक्त्वेष्वः ॥ उपेतुमन्त्रित्वन्त्रासममात्मामित्वम् विमर्घम् भ्रमायमावयमादित्वात्म

४५
जमिदिमायः ईश्वरेणात् वेदसे प्रभावुमन्ने समिधिः समिधिः प्रदायत्ता विषयावक्त्वा अवज्ञानमनुष्ठिः क्षमाकृ
क्षमाकृत्वा न जमिदिकृः त्रिविष्टुमायामाचार्यो मेशीर्थिमायामानानिवाकविष्टुमायामानमसामोलेऽप्राप्तिमायकृत्वादेव
जासः ॥ त्रिविष्टुमन्नेवा प्राप्तिमायति ॥ यद्या ईश्वरेणात्मन्ने समिधिमायकृत्वा प्रदायत्ता विषयावक्त्वा
जासिति ॥ उत्तेविष्टुमायति ॥ उत्तेविष्टुमायति ॥ उत्तेविष्टुमायति ॥ उत्तेविष्टुमायति ॥ उत्तेविष्टुमायति ॥
उत्तेविष्टुमायति ॥ उत्तेविष्टुमायति ॥ उत्तेविष्टुमायति ॥ उत्तेविष्टुमायति ॥ उत्तेविष्टुमायति ॥ उत्तेविष्टुमायति ॥
उत्तेविष्टुमायति ॥ उत्तेविष्टुमायति ॥ उत्तेविष्टुमायति ॥ उत्तेविष्टुमायति ॥ उत्तेविष्टुमायति ॥ उत्तेविष्टुमायति ॥

अथमातृत्वोनामः ॥ उपर्युः सः कुमित्रिष्ठेन्यः ॥ उत्तर्णद्युम्पुष्टिः ॥ उत्तर्ण
द्युम्पुष्टिः प्रत्यक्ष्यते ॥ किंचित् चेत्तर्कुरुते ॥ अत्युद्देवः इव उत्तर्णद्युम्पुष्टिः
देवमनीमतिरियोगेन प्रत्यक्ष्यते ॥ इति यात्तु उत्तर्णम् ॥ उपर्युः सः कुमित्रिष्ठेन्यः उत्तर्णद्युम्पुष्टिः
यीमतिरियोगेनः प्रत्यक्ष्यते ॥ एतेभावानवकः आकृष्ट्यन्तिनिश्चलविकः समिथादनं कर्त्तयेति ॥ ७३
स्वतां त्वामामामेकं त्वयीत्वा ॥ उत्तर्णद्युम्पुष्टिः शाममामाकृतः ॥ अत्यन्तेन उत्तर्णमन्तेन
वः मन्त्रवान्मन्त्रिः ॥ उत्तर्णमन्त्रिष्ठेन्यः सोम्याय मंकुरुक्तः ॥ यमात्मन्त्रेन देवानं यमात्मनिष्ठिलामात्मनिष्ठिः ॥ एवम् ॥ मन्त्र
मानात्मेन देवानिष्ठिलोप्यासः ॥ काञ्जित्रिक्तमात्मात्मानेनान्त्रिष्ठेन ज्ञात्वनकृत लक्षितमन्त्रिष्ठेनः कुरुते ॥ ७४
जामानादिलोप्यासः किंचित् नान्त्रिष्ठेन लक्षितमन्त्रिष्ठेन गुणकृत लक्षितमन्त्रिष्ठेनः एवम् ॥ उत्तर्ण

४८२
कुन्तलामाने असित्रूमो वृत्तिरायुद्धामानेश्वरि शायुमोद्दिति ॥ उत्तरोदायनेश्वरि ॥ वच्छोमेदेति ॥ उत्तर
नेयनेत्तराईनं एवामालून ॥ उत्तरेष्ठामेदेवः सवित्तामार्द्धात् ॥ उत्तरेष्ठामेदेवो मवस्त्रीमार्द्धात् ॥ उत्तरेष्ठामेस्त्री
लोदेवायवित्तां प्रकावश्वेतो ॥ उत्तरेष्ठामेदेवनिनामिवः प्रभवित्तवद्वृप्तमूलि ॥ आकींनिचमामायाप्ता ॥ विवः
शकमामायाप्तां ॥ नासिकाच्छ्रुयः ॥ उत्तरानश्चमामायाप्तां ॥ चक्षुद्रुयः ॥ उत्तरानश्चमामायाप्तां ॥ द्विजनक
द्रुयः ॥ उत्तरेष्ठामायाप्तां ॥ वामकद्वृ ॥ उत्तरेष्ठामायाप्तां ॥ उत्तरेष्ठामायाप्तां ॥ उत्तरेष्ठामायाप्तां ॥
उत्तरेष्ठामायाप्तां ॥ उत्तरेष्ठामायाप्तां ॥ उत्तरेष्ठामायाप्तां ॥ उत्तरेष्ठामायाप्तां ॥ उत्तरेष्ठामायाप्तां ॥
उत्तरेष्ठामायाप्तां ॥ उत्तरेष्ठामायाप्तां ॥ उत्तरेष्ठामायाप्तां ॥ उत्तरेष्ठामायाप्तां ॥ उत्तरेष्ठामायाप्तां ॥
उत्तरेष्ठामायाप्तां ॥ उत्तरेष्ठामायाप्तां ॥ उत्तरेष्ठामायाप्तां ॥ उत्तरेष्ठामायाप्तां ॥ उत्तरेष्ठामायाप्तां ॥

जोतितिलकः ज्ञाना ॥ एतोर्ध्वं सुनानिधां पूर्णियोऽप्युमन ॥ अस्तु क्षेत्रे च अस्तु क्षेत्रः शोद्याम्बुक द्वयजग्मीर्गं द्वावै
स्वानवर्त्तियाद्ये ॥ एवं वक्तनमधिकार्य ॥ आत्मार्थं क्वापि विद्येत् ॥ आचार्योऽर्थं यात् ॥ उच्चायुक्तान्तर्गतेष्वा ॥ ७
योगात्मवं प्रिक्तां यात्राचेत् ॥ उत्तितिमात्रिक्तादेति ॥ एव उत्तितिमात्राचार्याद्युद्यात् ॥ उत्तितिमात्र
प्रित्तान्तर्वं यात्रेत् आचार्येन खुश्यते गत्वाज्ञातः शोद्याम्बुद्धिः ॥ ४५ ॥ अग्नवेदोष्मः ॥ एव उत्तितिमात्रिमिकाद्यौ
प्रित्तितेद्वै द्वै द्वै प्रित्तित्वाय यत्तद्यात् ॥ वेमाकर्णं पर्वत्संस्तु ममन्त्रात्त्वाय इति वद्वा शोद्याम्बुद्धिः ॥ ४६ ॥ उत्तिति
द्वयायान्त्रयेनमः ॥ उत्तितित्वाय शोद्याम्बुद्धिः ॥ एव नोऽप्यवायम् प्रत्यक्षं उत्तित्वाय ॥ उत्तितित्वाय शोद्याम्बुद्धिः ॥ ४७ ॥ उत्तिति
प्रत्यये उत्तित्वाय शोद्याम्बुद्धिः ॥ उत्तित्वाय शोद्याम्बुद्धिः ॥ उत्तित्वाय शोद्याम्बुद्धिः ॥ उत्तित्वाय शोद्याम्बुद्धिः ॥ ४८ ॥ उत्तिति

तुक्तयात् एवं स्वाहा: उद्धृष्टः स्वाहा: उद्धृष्टः स्वाहा: ॥ उत्स्वाहा अन्नेव कन्त्रादिग्मा
क्षेत्रम् यह नो अवया सिमीक्षा: जजिक्षो विश्विगमः त्वां चानो विभादेषां सिमीक्षण्डस्वाहा: ॥ उत्स्वाहा
स्वाहा अन्नेव मोहवो तिनि क्षेत्रां यम्याऽस सो त्वक्षेत्रां यम्याऽस त्वादेव कन्त्रादिग्मीक्षण्डस्वाहा
नपरिग्राहा: उद्धृष्टान्नेव निमित्तां स्वाहा अन्नेव मोहवो तिनि क्षेत्रां यम्याऽस यावा
विभित्तिपात्राऽस्वाहा ॥ उद्धृष्टान्नेव मोहवो तिनि क्षेत्रां यम्याऽस यावा
मविभित्तिपात्राऽस्वाहा: ॥ उद्धृष्टान्नेव मोहवो तिनि क्षेत्रां यम्याऽस यावा:
मक्षण्डस्वाहा: ॥ उत्स्वाहा अन्नेव मोहवो तिनि क्षेत्रां यम्याऽस यावा

गोप्तव्यनोप्यवावद्यताः वेदाङ्गतिहोमः ॥ कर्मणे ॥ १ उपस्थिकेस्त्राणः उद्भविते उपानयेस्त्राणः
उद्भवनये ॥ प्रजाप्ते ॥ २ उपानवीकायेस्त्राणः उद्भवनवीकाय उपानयेस्त्राणः उद्भवनये ॥ जामवदे ॥
उपदिवेस्त्राणः उद्भविते ॥ ३ उपस्थित्येस्त्राणः उद्भवित्य ॥ जामवदे ॥ ४ उपदिष्ट्येस्त्राणः उद्भवि-
त्य ॥ उच्चन्तमसेस्त्राणः उद्भवन्तमसे ॥ मवविवेदसाधिषना ॥ अथ ॥ ५ उपानेस्त्राणः उद्भवने ॥
उच्चन्त्रेत्येस्त्राणः उद्भवन्त्रेत्य ॥ ६ उपजापयेस्त्राणः उद्भवजापये उपदेवेत्येस्त्राणः उद्भवदेवेत्य ॥
क्षमित्येस्त्राणः उद्भवक्षमित्य ॥ ७ उपकृत्येस्त्राणः उद्भवकृत्ये ॥ ८ उपमेधात्येस्त्राणः उद्भवमेधात्ये ॥
क्षयेस्त्राणः उद्भवक्षयः ॥ ९ उपानेस्त्राणः उद्भवानेस्त्राणः ॥ १० उपार्थकानेस्त्राणः पूर्वान्तः

वाहमाननिकविष्टुष्टुप्रभावयस्मीतेऽस्त्रीष्टुप्रभावक्षमादेष्टुप्रभावः ॥ उत्तरायोदयां एष्टुप्रभावे
उत्तरसमित्याद्युक्तं सूचाचलायस्तद्विष्टुप्रभावित्यास्त्रीष्टुप्रभावमिति ॥ एवं उत्तरायोदयां पर्युक्तमास्त्रीष्टुप्रभावमिति
प्रक्रेमनायवर्णायद्युक्तं क्षमात् ॥ एवं ज्ञानं २५ इसमिति ॥ २७ एष्टुप्रभावेष्टुप्रभावानीष्टुप्रभावात्मिति
क्षात्तेनलाटाद्युक्तिरुक्तात् स्वज्ञं माज्जयति यथा ॥ उत्तरायोदयायस्त्रीष्टुप्रभावमेवात्मिति ॥ उत्तरायोदयाय
उत्तरायोदयायस्त्रीष्टुप्रभावमेवात्मिति ॥ उत्तरायोदयायस्त्रीष्टुप्रभावमेवात्मिति ॥ उत्तरायोदयाय
उत्तरायोदयायस्त्रीष्टुप्रभावमेवात्मिति ॥ उत्तरायोदयायस्त्रीष्टुप्रभावमेवात्मिति ॥ उत्तरायोदयाय
उत्तरायोदयायस्त्रीष्टुप्रभावमेवात्मिति ॥ उत्तरायोदयायस्त्रीष्टुप्रभावमेवात्मिति ॥ उत्तरायोदयाय

সোন্দিত্যেশ্বরমস্তুতা: ॥ উদ্বৃকনায় ॥ উপজান্তয়েস্তুতা: উদ্বৃজান্তয়ে ॥ উম্মায়েস্তুতি
তেস্তুতা: উদ্বৃমন্তয়েস্তুতি চাত ॥ ৩: সংস্কৰণচাতে ॥ ৪: গোর্জবচাতার্থদ্বিনদিশুভাষ্টু
সমিহাদানংকবোতি ॥ অদ্বৃত্যাক্তবানমেক় গুহ্যা ॥ উম্মায়েস্তুতা: সুস্বাধসমীকৃত ॥ জগন্নাম্ভা
বণ্ড যমাদুমন্ত্রস্তুতা: সুস্বাধস্তুতা: একামীস্তুতা: সোন্দৰসংকৃত ॥ যমাদুমন্ত্রদেবনার্থক্ষেত্রস্তুতি
প্রয়মন্ত্রস্তুতানাম্ভেদস্তুতিস্তুতি ॥ উত্তিনক্তমন্ত্রস্তুতু যক্তবানদানং ॥ অলোক্ত ॥ দত্তিনাবত্তেনা
নিঃস্তুতিনামস্তুতু ॥ সমিহ় গুহ্যা ॥ উম্মায়েসমিহিমায়টু হত্যাতবেদস্তুতেসমিহিসমিহ
সহস্রমায়ষামেহিয়াবচ্ছিসাপ্তজ্যানস্তুতিপ্রমাণচুসেনসমিক্ষেজীবপ্রদোমমাচার্যোমধ্যা

मूलं एकाक्षरम् वाच्यात् ॥ नासिकाद्यः ॥ उपानक्षमव्याख्यातां एकशुद्धयः ॥ उच्छ्रुतमव्याख्यातां एकश्चिह्नं ॥
नक्षत्रः ॥ उपोद्यक्षमव्याख्यातां एव वामकश्चिह्नः ॥ उपसोवत्त्रक्षमव्याख्यातां एव अविजात्यमायः ॥ उपग्रह
अनातिकक्षयात् ॥ उपनाटे उक्तक्षयात् एवायुषः ॥ ग्रीवायाः प्रज्ञमद्वेष्टकायुषः ॥ उक्तिनवाक्षयात् यद्वेष्टवानायुषः
प्राद्युषि ॥ उमेश्वर्यायुषः ॥ उपग्रहवेद्विज्ञप्तिनवामपाप्त्वा मुख्येन गृहिणा उपि
क्षयात् ॥ उपग्रहवेद्विज्ञप्तिनवामपाप्त्वा मुख्याचार्यः ॥ उक्तावस्त्रक्षयात् विवावक्ष
याविदी ॥ उपनाटवेद्विज्ञप्तिनवामपाप्त्वा उपग्रहवेद्विज्ञप्तिनवामपाप्त्वा उपग्रहवेद्विज्ञप्तिनवामपाप्त्वा
उपग्रहवेद्विज्ञप्तिनवामपाप्त्वा उपग्रहवेद्विज्ञप्तिनवामपाप्त्वा उपग्रहवेद्विज्ञप्तिनवामपाप्त्वा
उपग्रहवेद्विज्ञप्तिनवामपाप्त्वा उपग्रहवेद्विज्ञप्तिनवामपाप्त्वा उपग्रहवेद्विज्ञप्तिनवामपाप्त्वा

पताव्यासादयेत् ॥ ३७ ॥ उत्तीक्ष्णं सर्विं समिकालोपित्वेऽनीजेदेवाप्नुः सन्तु पदार्थः समाक
लंभन्त्वा मन्त्रम् ॥ समाप्त्वा येऽनीजेवाप्नुः त्वाम्बित्वा अप्नुः ॥ उत्तीक्ष्णं समिकालोपि
त्वेऽनीजेवाप्नुः ॥ उत्तीक्ष्णं समाप्त्वा येऽनीजेवाप्नुः ॥ उत्तीक्ष्णं समिकालोपि
त्वेऽनीजेवाप्नुः ॥ उत्तीक्ष्णं समाप्त्वा येऽनीजेवाप्नुः ॥ उत्तीक्ष्णं समिकालोपि
त्वेऽनीजेवाप्नुः ॥ उत्तीक्ष्णं समाप्त्वा येऽनीजेवाप्नुः ॥ उत्तीक्ष्णं समिकालोपि

त्वेऽनीजेवाप्नुः ॥ ३८ ॥ उत्तीक्ष्णं समिकालोपित्वेऽनीजेवाप्नुः ॥ उत्तीक्ष्णं समिकालोपि
त्वेऽनीजेवाप्नुः ॥ उत्तीक्ष्णं समिकालोपित्वेऽनीजेवाप्नुः ॥ उत्तीक्ष्णं समिकालोपि

कुम्भोदीवोषिष्ठः यामोयवक्त्रोत्तये । उसंयोषिष्ठः वरक्तुनः ॥ उसन्नोदीवोषिष्ठः यामो
वरक्तुनोत्तये संयोषिष्ठः वरक्तुनः ॥ जेवम् विद्युदिमक्तुनः यामये ॥ १०४३५
स्वप्तमाचार्यवृत्तां प्रार्थये ॥ जोग्याचार्यवृत्तां मासाम्बिः ॥ अग्नाचार्यावद्वे ॥ शारि पर्गण
धर्माचार्यनिम्याचार्यवृत्तां विद्युदिमविष्ठे ॥ ग्राचम्भः शुलिङ्गान्नवृत्तावृष्टिमानं कषोति
उद्दिक्षिनोउषनं जिक्षेवसक्तमावाहिष्ठवर्णम्भुत्तवाहुग्नाप्तोक्तमास ॥ उद्दिक्षिनमाहुति
दनुकाष्ठः ॥ ग्रजक्षिपृष्ठः ॥ अत्रमेलनः ॥ वृत्तनवंश्यः ॥ यज्ञोलोतिः ॥ अविधियमुष्मः ॥ शो
वर्तक्तुलद्यः ॥ जोषीज्ञात्यप्तनः दलन्तः ॥ छणः लाहुकार्यवतः ॥ दीपितिलिषः ॥ वैनायद्वृष्टः

नामाविज्ञामग्नृप्रेषिनोऽप्यदासवित्तोऽविष्टुतिस्त्रेषु भूमक्तुमक्तः सर्क्कार्हं ग्रामः ॥ उद्देश्चनायनविविष्टवे
विस्त्रेष्टोद्देवेष्टोक्तमक्तुष्टसर्क्कार्हं ॥ उत्तुत्तमं वक्तव्यासमग्नदविष्टमं विष्टमं भूमायमातयमादिष्टुत्तेष्टवाना
नमोऽभूमद्येष्टमामः ग्रामः उद्देश्चनाय ॥ उत्तुजातिष्टयेष्टमामः उद्देश्चजातिष्टयेष्टमामः
५४ उद्देश्चनायेष्टमिष्टजाते ॥ उत्तुमं भूमद्याम्याचम् ॥ उत्तुजातिष्टदेवेष्टपूर्ववायग्नमः ॥ उत्तुमेदिष्टादिविष्ट
विष्टनायेष्टक्तमाम्याद्येष्टनेत्तु ॥ अस्तक्तमेष्टग्नम्याद्येष्टमिष्टाम्यास्तक्तदेवेष्टमाम्याद्येष्ट ॥ ॥ एतेष्टमाम्यास्तक्त
विष्टपूर्ववद्येष्टपादोऽस्तीत्तावदेत् ॥ एतेष्टपूर्ववद्येष्ट ॥ एतेष्टपूर्ववद्येष्ट ॥ ५५३४ मार्मिदान ॥ ॥
एतेष्टपूर्ववद्येष्टलाग्नं ग्नेष्ट ॥ उत्तुमेष्टम्यास्तक्तमाम्यास्तक्त ॥ एतेष्टपूर्ववद्येष्ट एतेष्टपूर्ववद्येष्ट

कुदेवेष्टः प्रार्थः ॥ उद्देवेष्टः कुविष्टः प्रार्थः उद्देविष्टः कुमुकायेप्रार्थः उद्देवकायेकुमुकिष्टः
प्रार्थः उद्देविष्टः कुसद्सः अग्नेप्रार्थः उद्देवसद्सः अग्नेप्रार्थः उद्देवमृग्येप्रार्थः उद्देवमृग्येप्रार्थः ॥ गल्पेत्तमाला
अवासमुपूर्वकं जाग्रयते उद्धुप्रार्थ उद्देवः ॥ कुष्ठायेप्रार्थः उद्देवायेप्रार्थः उद्देवायेप्रार्थः ॥ कुरुनोम्ने
वक्तनम्भविद्वान्देवम्भवेनोम्भवयामिमीक्षाप्तिक्षाप्तिभित्तमः मोक्षानोविक्षाप्तेषांसिवम्भवम्भवायेप्रार्थः
उद्देवम्भवक्तनायाः ॥ कुमुकायेप्रार्थमोक्षानेदिक्षेऽम्भवाऽमोक्षायेप्रार्थक्षेऽम्भवक्तनप्रसानो
उद्देवम्भवक्तनायाः ॥ कुमुकायेप्रार्थमोक्षानेदिक्षेऽम्भवाऽमोक्षायेप्रार्थम्भवम्भवायेप्रार्थः
कुमुकायेप्रार्थमोक्षानेदिक्षेऽम्भवाऽमोक्षायेप्रार्थम्भवम्भवायेप्रार्थः ॥ कुमुकायेप्रार्थम्भवम्भवायेप्रार्थः
मनिम्भवानोपज्ञम्भवायेप्रार्थमेत्तमाला ॥ कुप्येत्तमालायेप्रार्थम्भवम्भवायेप्रार्थः

त्यद्वेषमिति गार्दित ॥ उमयामदेवीमवस्थीगार्दित ॥ उमयामस्त्रिनोदेवार्थितां पुक्षकम् जो ॥ एवं गोद्विजनभार
निनासर्वकां पश्चात् ॥ उमक्षानिचमम्भाप्याग्नां ॥ प्रवः उवाक्तमप्याग्नां पवामिकाद्वयः ॥ उपानक्षमम्भाप्या
ग्नां ॥ चक्षुदयः ॥ उच्छ्रुत्वमम्भाप्याग्नां ॥ दम्भिनर्वः उमोपक्रमम्भाप्याग्नां एवं वाऽः ॥ उपमोवेषक्तमम्भाप्याग्नां
उत्तिक्ष्मिपादमायः ॥ एवं गोद्विजनाप्तिकं कृष्णात् ॥ लताटे उक्तमवस्थाग्नायुषः ॥ प्रोक्त्यां उपमद्विजनायुषः
६६ दम्भिनवाङ्मृते उपदेशानंग्नायुषः ॥ द्विद्वित्तग्नेमम्भाप्युषः ॥ एवः कानुपाटोदिनासर्वां ॥ पञ्चादित्यमात्रिमध्यामे
नक्षादमस्त्रात्प्रसिद्धानेन्द्रियानांकलसानांप्रसिद्धानेन्द्रियानांप्रसिद्धानेन्द्रियानां
क्षान्ताद्वै उपजोड्होमयुग्मोमानाहान्तोदिकः ॥ एवं वृजामात्रिमध्यामानक्षिज्ञामि ॥ योग्योदेशम
प्रसिद्धानेन्द्रियामि ॥ जाग्निजलमाद्यः ॥ उपेनमामस्त्रिमध्येजससामः ॥ उपावक्तमायः ॥ तेजामोनमधि

एवम् ग्रन्थं च सोमीसामिक्तव्यं प्रयत्नमन्वेष्य अनिधिलोक्यामि ॥ एवं महामध्यानं द्वयनिधिप्रोत्पृथग्यामः
वक्त्रमश्च अद्वैते च विद्युत्तमामित्येवं विवाचयुक्त्य ॥ उमोग्यजमित्येवं गुरीया ॥ श्वर्गमनेस
मित्यमार्गः ॥ एतत् जाग्रत्येदस्य यात्रुमन्वेष्यामित्यामित्युपायमेवावद्याप्तायात्मास्तु त्वित्यावक्त्वेन समि
क्ते एतीह प्रयोगाभाव्यात्मानिष्ठक्षिप्त्याप्यशानयस्त्रीज्ञात्वा एव अवद्यत्वं गुरुलोक्यामः ॥ ३५ ॥
लोक्यित्वा ॥ यद्वा ॥ उत्तमात्मेवान्वेष्यमित्यात्मास्त्रीक्षिप्त्याप्यशानयस्त्रीमित्याप्यमीमी
स्त्रीत्यामात्मानवक्त्र्यात्मानमित्येवानाम्यामवाक्षयुक्त्य ॥ एवं लाज ॥ ३६ ॥ समि ॥ एतत् अवेष्यामेवो
स्त्रीत्यामात्मानवक्त्र्यात्मानमित्येवानाम्यामवाक्षयुक्त्य ॥ उत्तमात्मेवान्वेष्यमित्याप्यमीमी
स्त्रीत्यामात्मानवक्त्र्यात्मानमित्येवानाम्यामवाक्षयुक्त्य ॥ उत्तमात्मेवान्वेष्यमित्याप्यमीमी
स्त्रीत्यामात्मानवक्त्र्यात्मानमित्येवानाम्यामवाक्षयुक्त्य ॥ उत्तमात्मेवान्वेष्यमित्याप्यमीमी

कुद्रिष्ठात् प्रात्यक्षीय विष्णुदम्भनिष्ठुप्रसानिमीक्रकविद्वान्मयः ॥ १ ॥ उत्तरायज्ञपूष्टविद्वेष्टुदिवाय
 विष्ठुद्गुरुत्सनिष्ठिमगनिमीक्रकविद्वान्मयः ॥ २ ॥ उत्तरव्याप्तिपूष्टविद्वेष्टुदिवायः प्रात्यिष्ठात् सहस्रनिष्ठिम
 गनिमीक्रकविद्वान्मयः ॥ ३ ॥ अथाजटोनेमनवासयिष्ठाद्विवितसिष्ठिप्राप्तिमयः ॥ ४ ॥ एतः उत्तरव्येनद्वाक्या
 वद्येत् ॥ उत्तरायज्ञपूष्टविष्ठिमीक्रकविद्वान्मयः ॥ ५ ॥ सर्वेषान् प्रभातिर्व्याप्तिप्राप्तिमयः ॥ ६ ॥ अगेदन्तकाव्यः ॥ ७ ॥
 क्रिमिष्ठिप्राप्तिमीक्रकविद्वान्मयः ॥ ८ ॥ उत्तरव्येनद्वाक्या विष्ठिमीक्रकविद्वान्मयः ॥ ९ ॥
 नायात् ॥ उत्तरव्येनद्वाक्या विष्ठिमीक्रकविद्वान्मयः ॥ १० ॥ उत्तर
 वानानोमात्पूष्टविष्ठिमीक्रकविद्वान्मयः ॥ ११ ॥ उत्तरव्येनद्वाक्या विष्ठिमीक्रकविद्वान्मयः ॥ १२ ॥
 लिपि प्रमोक्षिक्रेत् ॥ १३ ॥ उत्तरव्येनद्वाक्या विष्ठिमीक्रकविद्वान्मयः ॥ १४ ॥ उत्तरव्येन
 द्वाक्या विष्ठिमीक्रकविद्वान्मयः ॥ १५ ॥

मिक्ति ॥ गुणलोक्त्रियकलमात् ॥ उद्येश्मस्तुषितिजलमादाय ॥ उद्येश्मस्तुषितिजलमादाय ॥
येनकारथास्त्रिलूपंयक्तिवृद्धिनोयम ॥ अतिमिक्ति ॥ उद्येश्मस्तुषितिजलमादाय ॥
मासोरिष्टिमिक्ति ॥ ३ ॥ चउग्नीकलमात् ॥ उद्येश्मस्तुषितिजलमादाय ॥ उद्योवधिवेतिमिक्तिग्रामा ॥ ४ ॥ ए
क्तिकलमात् ॥ उद्येश्मस्तुषितिजलमादाय ॥ उद्यमाम्बुषक्तिमेतिमिक्ति ॥ ५ ॥ ५ ॥ मिक्तिकलमात् ॥ उद्येश्म
स्तुषितिजलमादाय ॥ दृष्टिमिक्ति ॥ ६ ॥ सक्तिकलमात् ॥ उद्येश्मस्तुषितिजलमादाय ॥ दृष्टिमिक्ति ॥ ७ ॥
मक्तिकलमात् ॥ उद्येश्मस्तुषितिजलमादाय ॥ दृष्टिन्द्रियमेनमिक्ति ॥ ८ ॥ गतेमनस्त्रियोनामेन
निःजायायेत् ॥ उद्युक्तमवक्तनशामनमद्याहिमविमहमङ्गमायमायमादिव्युद्यतेवानानामोद्युषितियम्याम
उत्तिमलेन ॥ गतेन्द्रियःपरिष्ठाय ॥ आवाय ॥ गतेन्द्रियमपतिष्ठात् ॥ उद्युक्तवथात्पृष्ठुषितेन

रमात्मां गव्यकाशमेनसश्च एकरूपां पृथग्गतः ॥ तदावृत्तनवलः ॥ अद्भुतवेदावधिकारीस्त्रिलोकद्विष्टि ॥ उत्तराप्ति
त्ययासाध्यामौद्योध्युभायज्ञात्रिविज्ञा ॥ अवक्त्रजीवाममनु ॥ स्वरक्ताशायामोषमायिन्द्रियाङ्गा ॥ अतः एवं एव
दन्तोकालसिद्धिः ॥ उपायोनवीतः ॥ एवम् लविषः द्वयालापेष्ठामन्त्राः पूर्वस्त्रां ॥ आयुषमात्रं अतिस्वक्रमस्त्रा-
यावीतः ॥ वस्त्रमस्त्रात्माः ॥ उत्तरायोग्यवलः ॥ उपायामाहात्मागुणित्वमेवाद्युपायो ॥ अमोग्यनक्तवाणि
प्रसामाप्तिमहात्मां तु ॥ अत इष्टमातिकां त्वचात्मिति ॥ उपायामात्माप्रमद्विष्टः भक्ताद्येष्विष्वेकामायेद्वियाः ॥
समरः अतिस्त्रियामि । यमाच्छवेनच ॥ ॥ ॥ उत्तरायामातां लिष्विष्वेकामात्मिति ॥ उपायामोग्यनक्तवाणि
लिन्दकालविष्वतः द्वयम् ॥ अनेत्वं ग्रन्थिः स्त्रमनमज्ञावस्त्रामि यमोमयि ॥ उत्तराक्षोयवस्त्रेनस्त्रिवेष्टाः
उपायामासाऽन्तर्वात्मानात् ॥ नट्टेष्वेष्वान्द्रियात्मिति ॥ उत्तरायामात्मान ॥ उत्तरायामात्मान ॥ कवयुत्तरालिप्तिस्त्रायेमनमा

देवघनः ॥ अगोदकिनकम्भेक्तुतः लक्ष्मीदीपाति ॥ उच्चलक्ष्मेनमसिप्रयोग्योमलक्ष्मेनः प्रयासः ॥ एवं दामकल्लैस
उक्तमूष्मित्यज्ञलः पद्माति ॥ उच्चलम्भकनिनिकाम्भमि चक्षुदीपामि चक्षुमेदेहि एवं दामकल्लैस गोदूर
लेश्मामोनः प्रेक्षाते ॥ उच्चलेचक्षुमेनि ॥ उत्तम्भयः गुणाति ॥ उच्चलम्भात्तक्षुदीपामिलाक्षानोमामन्त्रेहि
लेजामोग्राजसमोमामन्त्रेहि ॥ ११४ लक्ष्मीप्रथम्भक्षुत्तक्षुप्रतलः गुणाति ॥ उच्चलिक्ष्मेत्तुविस्त्रितोमापातः ॥ गो
देवघनद्विगुणाति ॥ उच्चलिक्ष्मादेवामानाक्षुरात्मा ॥ अविक्षातिमध्येऽपि ॥ ११५ उच्चलिक्ष्मातिदेवतेष्वानवदायनेष्वा
नमः ॥ उच्चलिक्ष्मादिष्मानमानोष्येष्वात्मामनेष्वा ॥ श्रीमद्भक्तदेवमहर्मन उच्चलिक्ष्मादेवा
षम्भुममावत्तुनकमीम्भनवानां ग्रन्थानां श्रीतप्रेष्टानिनवदायनानि यद्भेदासीत्तुलक्ष्मानोष्पानित्तुजापातिदेवा
निमित्तिनानि श्रीमद्भक्तदेवमहर्मनम्भम्भजे ॥ ११६ अगोमानवक्तव्येष्वायनायुपायामि ॥

अनुकूलिष्टवा तद्वा ॥ ५७४ ॥ अर्मिष्टाव्याम नुका प्रवेश्यात् ॥ कान्ति कथा ॥ ५७५ ॥ अनु
सा ॥ दर्शना ॥ ५७६ ॥ उत्सादिष्टादिति शुद्धित्वा पायुक्तं चक्रान्ताप्तु वा ॥ नामकान्ते अमात्यानुग्रह
अप्यकर्त्तव्यमानवे इन्द्रायाम् अमायनकामानां एषिष्टामात्यान्तानां नामकान्तान् भृत्यान्तान् भृत्यान्तान् ॥
शोष्यमान्ताकर्त्तव्यमात्यान्तान् ॥ ५७७ ॥ अनुकूलिष्टादिति आन्तिष्टादिति अनुकूलिष्टादिति ॥ कथा ॥ ५७८ ॥

यगादिष्टवा अत्यन्तिष्टादिति ॥ लेकाज्ञानेनान्तिष्टादिति ॥ ५७९ ॥ अनुकूलिष्टादिति अनुकूलिष्टादिति ॥
दोषप्रसिद्धान्तान्तान् ॥ ५८० ॥ शक रुद्र इन ॥ ५८१ ॥ अष्टेष्टादिति अनुकूलिष्टादिति ॥ अनुकूलिष्टादिति ॥
संदेशाकर्त्तव्यमान्तान् ॥ अज्ञात्यकर्त्तव्यमान्तान् ॥ अनुकूलिष्टादिति ॥ ५८२ ॥ कामान्तेष्टादिति ॥ अनुकूलिष्टादिति ॥
कर्त्तव्यमान्तान् ॥ अनुकूलिष्टादिति ॥ अनुकूलिष्टादिति ॥ ५८३ ॥ अनुकूलिष्टादिति ॥ अनुकूलिष्टादिति ॥

卷之二

周易

水

火

